

Fölkérem 1. taglétszámmal,
hogy hirtapott vagy...
ne foglaljanak...
több példányt.

ORSZÁGOS KASZINÓ

TULAJDONOS
+ 3 le

1934. január 21. 157.012/1934.
r. Gen. PTI

MAGYAR LAPOK

Primredactor și redactor responsabil:
dr Paál Árpád

VII. — 21. (1735 Oradea, 1938. jan. 28.)

Primcolaborator: **dr Gyártás Elemér**

Rövid zárt üléssel nyílt meg a Népszövetség századik ülészaka

Nagyfontosságú tanácskozások a szinfalak mögött. Azon fáradoznak, hogy elkerüljék a „kellemetlen” felszólalásokat. Heves viharok várhatók a török kormány panasza körül

Genfből jelentik: A Népszövetség századik ülészaka a szerdai zártüléssel megkezdődött. Az első nyilvános ülést csütörtök délutánra tűzték ki. A Tanács ülészakának tárgysorozatán Kína segélykérese, az alapokmány reformja, az alexandretti szandzsák ügye, stb. szerepel. Ez utóbbi kérdésben viharos viták várhatók. A török kormány erővel fellépéssel fenyeget. Szerepel az ülés napirendjén a romániai zsidókérdés is.

Genfből jelentik: A népszövetségi tanács tagok között folyó magántárgyalások, melyek a szerdai nap egész délutánját betöltötték, főként azt célozták, hogy összhangot teremtsenek a népszövetségi tanács századik nyilvános ülésén csütörtökön elmondandó felszólalások kö-

zött. Arról van szó, hogy a lehetőség szerint csupán Franciaország és Anglia képviselői szólaljanak fel.

Ebből a célból biztosítani óhajtják, hogy elmaradjanak a szovjet és lengyel részről esetleg tervezett felszólalások. Ha tehát az angol, illetve a francia külön-külön elmondandó beszédek magukban felölelhetik a szovjet és a lengyel szempontokat is, vagyis ha ezeket az utóbbiak a maguk szempontjából is kielégítőnek fogadják el, a szerda délutáni tárgyalások elérték céljukat. Egyes törekvések odairányulnak, hogy Svájcot az oszloí csoporttól távolítsák. Svájc reformterveit a január 31-ére összehívott 28-as bizottság elé fogja terjeszteni.

Delbos tárgyalta Micescu román külügyminiszterrel

Genfből jelentik: Az angol és francia külügyminiszterek szerdán megbeszélést folytattak a Tanács többi tagjával, hogy megismerjék véleményüket. Azokat a nyilatkozatokat, amelyekben a Népszövetségnek a jövőben követendő politikáját körvonalazzák, a Tanács valamennyi tagjának közreműködésével hozzák létre. Delbos szerdán délután Surics szovjet követtel és Micescu román külügyminiszterrel tárgyalta. Eden Rüssdi Arras török külügyminiszterrel és Unden svéd kiküldöttel a szand-

zsák kérdéséről tanácskozott. Elhatározták, hogy megváltoztatják a szavazási rendnek a török kormány által kifogásolt pontjait. A szavazási rend kidolgozásával megbízott szakértők ezzel kapcsolatban megbeszélésre ültek össze. Eden Undennel ezenkívül a skandináv államoknak a szerződés-reform kérdésében tanúsított magatartásáról folytatott megbeszélést. Az oszloí csoport képviselői e kérdés megvitatására csütörtökön megbeszélésre ültek össze.

A Nemzetek Szövetségének nyilatkoznia kell jövőbeli törekvéseiről és politikáiról

Genfből jelentik: A Journal de Genève szerdai számában „Magyarország és a Népszövetség” cím alatt vezéricsk jelent meg Briquet-nek, a lap külpolitikai szerkesztőjének tollából.

— A Nemzetek Szövetségének — szól a cikk, — nyilatkoznia kell jövőbeli törekvéseiről és politikájáról. Hallgatása a színvallással egyenlő. A reformot sürgető államok között, melyeknek száma egyre növekszik, ott találjuk Magyarországot és Ausztriát is. Az ő szempontjukat is figyelembe kell venni, ha azt óhajtjuk, hogy a reformok hatékonyak legyenek. A Népszövetség sorsa függ ettől. A budapesti hármás-értekezlet alkalmával úgy Magyarország, mint Ausztria fölhívta a közfigyelmet arra a veszélyre, mely abból származnék, ha a Népszövetség ideológikus csoport jellegét ölténé magára. Figyelmeztetést is fűztek hozzá, mely szerint ez a Nemzetek Szövetségéből való kilépésüket is maga után vonhatja. Már Lengyelország is ilyen értelemben nyilatkozott és Motu, svájci szövetségi elnök nyilatkozata szintén csak árnyalatilag tér el az előbbiektől.

A cikk ezután a magyar sajtó álláspontjával foglalkozik, mely szerint sajnálatos, hogy a Népszövetség szerveiben az orosz szovjet és a lépfront befolyása egyre jobban tért hódít. A magyar felfogás szerint a Népszövetség rovásá-

ra irandó az a hiba, hogy már kezdettől fogva megkülönböztetést tett győző és legyőzött államok között. Magyarország egyenjogúságot akar és az a kívánsága, hogy az alapokmány minden szakaszát alkalmazzák.

— Kánya magyar külügyminiszter legutóbbi beszédében hangoztatta, — szól tovább a cikk, — hogy magyar szempontból legfontosabb, hogy a magyar kisebbségeknek a békeszerződésben biztosított jogai lojális alkalmazásra találjanak és hogy a népszövetségi tanács és a hármás bizottság határozatai hiánytalanul végrehajtsanak.

A cikkíró úgy találja, hogy Magyarországnak ezek az igazán szerényen formulázott óhajai semmiféle veszélyt nem tartalmaznak a Népszövetségre nézve. Magyarország a Népszövetségtől csak azt kéri, hogy szempontjai elől a priori ne zárkózzék el, hogy hű maradjon szabályzataihoz és tárgyilagos legyen. Ez lényeges is és Kánya külügyminiszter legutóbbi beszédében hangsúlyozta, hogy Magyarország kívánatosnak tartaná, hogy a Népszövetség ne kerüljön ideológikus befolyások alá. A cikkíró végül is azt a felfogását fejt ki, hogy ez a vezérelv bölcs és jogos és egyedül alkalmas a kimúlt egyetemlegessé némiképpen kielégítő pótlására.

(Tudósításunk folytatása a 6-ik oldalon.)

Tisztázni valók

A romániai új kormányzati irány bejelentése és gyakorlati alkalmazásának megkezdése úgy belföldön, mint a nemzetközi politika formálódásának külföldi gócpontjain, különösen pedig Genfben, a Népszövetség mostani tanácskozásán élénken mozgásba hozta a gondolkozásokat. Várakozások, aggodalmak, megnyugtatók, régi és új felfogások szembenállásai és mérközései gyors váltakozással szemléltetik, hogy nemcsak az államon belüli közéletben, de azon kívül is valami új elem vegyült bele a helyzetbe. És ez az új elem nem valami jelentéktelen kizökkenés az addigi kerékvágásból, hanem régi politikai és társadalmi irányoknak a felváltódása. Új világnézeti elv áramlásának a megindulása, mely mögött az áramlás további erősödése jelzi a maga bizonyosságát, mikor a román ifjabb nemzedék mind öntudatosabb önbizalma sürgeti az áramlás mélyre ható teljességét. Nyilvánvalóan előrelátható a régi irányok felmorzsolódása, vagy legalább is gyökeres átalakulása az új nemzeti keresztény irány sodrása szerint.

Ebben az átalakulási folyamatban a népkisebbségek kérdése is újabb hangsúlyt kap; újabb kiélezések, illetve megszabások alá kerül. Nem akarjuk ebbe a népkisebbségi körbe beleérteni a zsidóság dolgát, mely szerintünk nem annyira faji és vallási kérdés, mint inkább világgazdasági uralomnak, más népek sorsára való befolyásnak, a más népek fölötti középső és felső osztályu elhelyezkedéseknek a kérdése. Ehhez képest egészen más az, ha egy néptörzsdék, vagy nép az állam vezető népe mellett csak magát akarja népi egyéniségében, nyelvben, művelődésében, őseitől örökölt otthonterületein, s e területek gazdasági és szellemi adottságaiban megtartani. Nem kíván az államvezető többségi nép ügyeibe beleavatkozni, nem kíván ennek társadalmi osztályfejlődésébe beleférközni, mert magának is megvan az a népi alaprtege, amelyen önálló osztályfejlődésébe eljuthat, s tisztán csak sajátmagának való értelmiségi és gazdasági középrtegeződést kiképezhet. Ha az államon belül van ilyen kisebb népegység, mely nyelve, vallása, faja és népi hagyományai szerint különbözik az állam többségét alkotó néptől, szerintünk csak az tartozik a népkisebbség fogalmi körébe. Ezen túlterjedő jelentőségű olyan társadalmi és gazdasági csoportosulás, amelyen a zsidóság megjelenése is szinte a világ minden népe között, — már túlhaladja a népkisebbség fogalmát, nem tud abba beleférni.

A romániai új kormányzati irány hajlandó erre a megkülönböztetésre, de a nemzetközi politika tényezői még a különböző jelenségek egybekeverésével látják a népkisebbségeket. Az angol, francia és amerikai kormányok a népkisebbségi szerződésre való hivatkozással adtak le barátságos figyelmeztetést kormányunknál, mikor a zsidó világszervezetek panaszt tettek náluk az itteni zsidóság ellen tervezett némely intézkedések miatt. De az említett külföldi kormányoknak ez a föllépése is bizonyítja, hogy a zsidóság ügye több, mint népkisebbségi ügy, mert hiszen a népkisebbségi szerződés létrejötté óta az illető nagyhatalmak egyetlen népkisebbségi panaszra se léptek föl hasonló közbenjárással. Pedig gazdasági alapjai, nyelve, iskolai védelmére sok ország kisebbségi népe fordult a világhoz sokkal súlyosabb panaszokkal. Ezek azonban a nagyhatalmak érdekeivel nem állottak olyan nagy és szoros vonatkozásban, mint

a mostani zsidó panaszok. Így mutatkozik meg, hogy a zsidó nép több, mint népkisebbségi kérdés.

Szem előtt tartva ezt a megkülönböztetést, most már kérdés az, hogy a romániai új nemzeti irányzat, s annak további erősödését ígérő áramlata a többi, az igazi népkisebbségekkel szemben milyen magatartásra hajlandó. Ebben a tekintetben az elvi álláspontok se alakultak ki olyan határozottan, mint például a német nemzeti szociálistákban, amely tudvalevőleg a más népek asszimilációját nem tartja magával összeegyeztethetőnek. Viszont Micescu külügyminiszter elmélete szerint az ő nemzeti fel fogása olyan kizárólagos, hogy népkisebbségi kérdést egyáltalán nem akar ismerni, s a más népelemnek a román népelembe való azonosulását mondja egyedüli jogszervezőnek. Eszerint tehát az új nemzeti irányzat az asszimilációt kívánja. Ez az asszimiláció pedig igen könnyen az idegen népelemek beolvadásából olyan fejlődést hoz elő, amilyen miatt a zsidóság esetében most annyira élénk a tiltakozás. Tehát asszimiláció legyen-e, vagy maradjunk meg mi, népkisebbségek a magunk népi különbségében? Ennek az elvi tisztázása még hiányzik.

A szélsőbb jobboldali ifjúsági mozgalom vezére, Codreanu a magyar népkisebbségre nézve azt mondja, hogy minden szabadságjogot megad nekünk, s tőlünk függ, hogyan használjuk föl azokat. Ha hűségesen használjuk föl, akkor ők is jól bánnak velünk; ha ellenségesen, akkor ők is hasonló viszonzást adnak. Ez a kijelentés érthetőbben hangzik, s mi meggyőződéssel vállaltuk eddig is, vállaltuk ezután is a hűséget, de mégse tudjuk, vajjon a saját, önálló népi életre is meglesz-e a szabadságjogunk. Nem fogják-e a saját gazdasági és szellemi létükhöz való ragaszkodásukat a hűtlenség kategóriájába sorozni. Ebben a tekintetben a gyakorlati életben sok gyanakvást és sok félreértést ki kell küszöbölni. Ebben a tekintetben minél egyszerűbb életviszonyban nyilatkozik meg népünknek saját megszokásaihoz és lényéhez való ragaszkodása. Tehát itt is úgy elvi, mint gyakorlati irányban sok tisztázás szükséges.

Halljuk a hírt, hogy a választásokkal kapcsolatban a magyarság és a kormány pártja közötti egyezmény kérdése is komolyan szóba került. Hogy létrejön-e az egyezmény, az mindenesetre mindkét részen bölcs megfontolások alá kerül. Mi teljes bizalommal vagyunk e megfontolások eredménye iránt, akár egyezmény lesz a vége, akár az önálló lista elhatározása. Nem gondoljuk azonban, hogy az említett tisztázni való kérdések tekintetében a vá-

lasztási listák beadása idejéig átföntolt és mindkét felet megnyugtató megállapodások tudjanak létrejönni. Legfőleg a kérdések jóakaratu megoldására ígér a kormány hajlandóságot. Ez a hajlandóság is becses, aminek a megtartásáért bizonyára a Magyar Párt is kész megfelelő jóakaratu várakozásra. De hogy ez a várakozás a választási együttműködést is magában foglalja-e, az még eldöntendő. A döntést pedig meg kell könnyítenie annak a mindkét részről való határozott nyilatkozatának, hogy a választási együttműködés nem jelent programbeli azonosságot, hanem a Magyar Párt fönntartja a maga elvi és gyakorlati kívánalmait a jövő tárgyalások idejére.

A politika körét azonban nem tartjuk leglényegesebbnek magunkra nézve. Illetve a politikai tárgyalásokat, sőt a magunk politikai képviselőit is csak eszközi jelentőségűnek tartjuk ahhoz a célhoz képest, hogy népkisebbségi társadalmi életünk kapja meg a maga biztonságát és nyugodt fejlődését az államon belül. Ismertessék el, hogy a magunk népi egyénisége megtartására és nemzeti létére, a többségi nép nemzeti irányával párhuzamosan, nekünk is meglegyen a magunk életjoga. Ha ennek hangoztatására nem is kívánunk semmi kirívó formát, de gyakorlatilag kérjük a megértő bánásmódot. Így legkiváltképpen abban, hogy a magunk kiskapcsolati, szövetkezeti, kisipari összetartozásait infiltrációkkal, beszűrésekkel ne lazítsák és ez alakulataink közül a magunk népi fejlődését hagyják szabadon. Ebből folyik a szellemi téren, iskolánk és egyházaink körében is a magunk társadalmi ön-

állásának a lehetővé tétele, s a saját népünk köznevelésének saját szellemünkben, saját oktató embereink által intézése. Kivánalmaink részleteit különben abból az alapelvől jól ki lehet következtetni, hogy legyen meg az asszimilációktól mentes, saját népi kollektivitásra való jogunk — az állam iránti hűségünk fejében. És ha e jogunkhoz ragaszkodunk, azé ne magyarazzák féle államhűségünk rovására.

Ezt a néptársadalmi kialakulást tartjuk fontosnak magunkra nézve. Az újabb fordulatok sok tanulságot hoztak nekünk is, hogy alapvető néprétegünk gazdasági és mindennapi élete mennyire függővé vált hozzánk nem tartozó elemektől. Ezen segítenünk kell, hogy néptársadalmunk ne jöjjön zavarba még akkor is, ha például a cselédkérdésben, vagy a munkások kérdésében az új nemzeti irányzatok nem a magyarságot kívánták érinteni. A beteges függőségek helyett saját néptársadalmunkat kell képessé tenni arra, hogy maga tudjon kielégíteni minden munkakereső igényt, illetve falvainkban olyan önmagával elégedett életet tudjon létrehozni, mely a falvakból való elvándorlást megszüntesse. Az ilyen falutársadalmi megújulásban van néptársadalmi megújulásunk és megerősödésünk alapja. Ha ezt a politikai egyezkedésekkel biztosítani tudjuk, akkor helyes az egyezkedés. De ha népünket erre a megújulásra elvezetni nem tudjuk, akkor az egyezkedés helyett inkább a magunkkal való küzdelmes törődést, s önbizalmunknak és magunk összeszedő nevelésének a módját kell választanunk. Még azon az áron is, hogy — minden politizálásról lemondunk.

Tizennégy embert öltek meg a „csuklyásoktól” elkobzott gránátok Hét súlyos sebesültet kórházban ápolnak

Párizsból jelentik: A villéllusi rendőrségi épület laboratóriumában borzalmas erejű robbanás történt. A „Temps” szerint nem merénylőről van szó. A laboratóriumban a csuklyás szervezeteitől elkobzott gránátokat őrizték és vizsgálták meg. Szerdán délelőtt két tehergépkocsi érkezett a laboratóriumhoz, mert a gránátokat ezekkel a kocsikkal akarták Párizsba szállítani. Valószínű, hogy a munkások az egyik robbanó anyaggal telt ládát elejtették és így következett be a szerencsétlenség. Hozzávetőleges becslés szerint a laboratóriumban 3 ezer gránát robbant fel és gyors egymásutánban tíz-tizenöt percben követtek

egymást a robbanások, melyek a szomszédos házakat is erősen megrongálták. A robbanás halottainak száma tizennégyre emelkedett. A halottak között van három katona, három rendőrfelügyelő, két rendőrségi gépkocsivezető, egy laboráns asszony, egy hadnagy és a mozgóorsó egy kalonája. A kórházban hét súlyos sebesültet ápolnak. A robbanásnak az első pillanatban tizenegy halottja volt. Valamennyien a laboratóriumban dolgoztak. Mind a tizenegynek a testét valóságos csafatokra tépte a robbanás. A további három súlyos sebesült a kórházban szenvedett ki.

Miért?

Irtó: Dálok János

Mindig szerettem Vilma nénihez járni. Mikor kifogytam a szórakozási kelléktáramból, vagy valahogyan nagyon untam az embereket, csak ellátogattam hozzá. Jó valaki, aki idősebb mint mi és akinek úgy el lehet mondani mindent, hogy különösképpen nem tömi tele fejünket a maga bajával. Egyszerűen megfizethetetlen az ilyen jóbarát. Igaz, hogy Vilma néni már szinte túlzásba is ment ezzel a jó oldalával, mert idősebb már hét éve járok hozzá, de életéről csak annyit tudok, amennyi alig több egy száraz anyakönyvi kivonat semmitvondó adatainál. Egyszer említette, meg a családban is hallottam, hogy fiatalkorában színésznő volt, de ő maga közlebről semmit se mondott életének erről a korszakáról. Most hatvan felé közelgő vénlány, aki egyedül van, egészen egyedül. Nem volt titokzatos, csak keveset beszélt, pláne magyarul. Ebben különbözött a többiektől, na és abban, hogy nem volt se angora-macska, se kanarija. Ellenben a kávéja és a kalácsa kritikán felül. Pénny talán elég is az ő jellemrajzához.

Múlt vasárnap megint nagyon emberevő hangulatban ittam meg nála a kávé. Közvetlen semmi okom sem volt a rossz hangulatra, de van így néha az ember, hogy nagyon paprikásan érred s ilyen paprikás hangulatban gyalogol bele a napba is. Vilma néni megpróbálta, hogy beszédre bírjon, de hogy nem ment, nem erőltette a dolgot, hagyta, hogy a cigarettafüsttel kifújjam magamból az elkeseredettséget is. Elővett valami könyvet, azt olvastam. Én meg fújtam a füstöt jobb ügyhöz méltó igyekezettel. Egyszerre csak eszembe jutott, amit az egyik reggeli lapban olvastam. Kíváncsi voltam, mit szól hozzá a néni.

— Vilma néni, nem zavarom? — kérdeztem ászenteskedve, pedig úgysis tudtam, el van készülve rá, hogy egy cigarettánál tovább ugyssem

bírom az embergyűlöletét.

— Dehogyan zavarasz, fiam — mosolyodott el a néni — mondd csak!

Rágyújtottam egy újabb cigarettára mielőtt elkezdtem:

— Nem is nagyon érdekes, csak arra mondom el, milyen furcsák az emberek. Eppen ma olvastam, hogy egy jönevű filmszínésznő, aki a siker tetőpontján állt, minden megokolás nélkül egyszerűen nem újította meg a szerződését és kolostorba vonult. Mit szól hozzá, Vilma néni!

Öszintén megvallom, habár nem volt szép dolog tőlem, alattomban arra számítottam, hogy megtudok valamit az ő titokzatos fiatalkoráról. Ezért is, de különben is livánésian vártam a választ, mert Vilma néni néha olyan érdekesen, életismerettel teljesen szokta analizálni problémáimat, hogy még egy pszichoanalitikusnak is becsületére vált volna. Ahogy befejeztem, elgondolkozva ült pár pillanatig, de láttam az arcán, hogy nagyon érdekesnek találta az elbeszélésemet. Olyan furcsán szomorkás volt a hangja, amikor megszólalt:

— Látod fiam, eddig alig meséltem valamit magamról, de most elmondom valamit az életemről. Nem olyan érdekes, mint amit te mondtál, de egyre mindenesetre jó lesz. Annak a bebizonyítására, hogy az, amit az emberek egyszerűen csak hisztériának és félbolondságnak neveznek, a legtöbb esetben nem az, hanem éppen az ellenkezője. Mert az emberek nem igen töprengenek azon, hogy finom megkülönböztetéseket tegyenek. Ebben hiába dicsékedtek a modern lélektannal, ma is éppen olyanok az emberek, mint az én fiatalkoromban vagy talán még rosszabbak.

Végigsimogatta a homlokát, mintha régi emlékeket simogatna vissza. Nem szóltam, mert éreztem, hogy valami nagyon-nagyon mélyről jövő fogok hallani. Vilma néni sóhajtott egyet, aztán folytatta:

— Nem akarlak untatni, csak röviden mon-

dok el az életemből öt percet. De ez az öt perc az egész életemet egy irányba terelte. Tudod, hogy színésznő voltam. Most már túl vagyok azon, hogy hiúságnak lássék, ha azt mondom, hogy a legszebb remények elé mentem. De erről nem is akarok bővebben beszélni... Egy nagy-sikerű, premierutánj reggelig húzódott bankett-ről jöttünk a völégényemmel. Völégényem úgy nevezett igazán jó partit volt és igazi világfi. Valahogyan sehogysé tudtam összemélegezni vele, talán éppen azért, mert úgy éreztem, hogy nagyon is csak a nőt látja bennem s talán valamiért másért is... Gyönyörű téli reggel volt, lassan sétáltunk hazafelé. Mikor a Papnövelde-utcába értünk, éppen akkor jöttek ki a misérők. És látod, ekkor volt az a bizonyos öt perc. Ahogy megálltunk és néztük a kijövőket, egy fiatal part pillantottam meg: a férfi szépség! magas, a nő pedig egy egészen közömbös arcú, sánta kis teremtes. Első pillanatban olyan szanakozásfélét éreztem s elgondoltam, hogy milyen borzasztó lehet annak a szegény fiatalasszonynak sántán. De ahogy közelebb jöttek, eltűnt a szanakozásom, sőt... Mert megláttam az asszony arcán azt a bezédes boldogságot, amit csak egy hiánytalanul boldog nő arcán láthatunk s megláttam a férfi arcán azt a rajongó szeretetet, amit mi nők mindig csalhatatlanul meg tudunk állapítani. Magam se tudom, miért, de megmutattam a völégényemnek őket:

— Látja Károlyom azt a boldog, fiatal part?

Károly fontoskodva csípte szemébe a monokliját, de egy pillanat múlva már ajkbigygyesztve engedte le:

— Nem tudom drágám, mit akar velük? En csak azt látom, hogy a férfi alaposan mellőfogott. Még ilyen, egy sánta nőt elvenni!

Tudod, valahogyan úgy végigvágott bennem valami. Talán az, hogy engem, ha véletlenül így megnyorodnék, sohasem szeretne a férjem. És eszembe jutott az, ami engem is úgy visszatartott a völégényemtől, hogy a színésznőknél foko-

Teruelből visszavonták a köztársasági csapatokat

Hendayeből jelentik: Barcelonából jelentik, hogy a köztársasági kormánycsapatokat Teruelből visszavonták.

Ugyancsak Barcelonából jelentik, hogy szerdán délután hat nemzeti repülőgép jelen meg Valencia felett és bombázták a várost. Több ház összeomlott. Az áldozatok száma igen nagy.

Hétpontos emlékiratot vitt Bukarestbe az országos vendégipari kongresszusra az aradi küldöttség

Aradról jelentik:

Tegnap délelőtt Mohor Ilie elnök vezetésével tartotta igen érdekes tárgysorozattal, rendkívüli szindikátusi választmányi ülését, az aradi vendégiparosok szindikátusa. Az ülésen örömmel vették tudomásul, hogy az élelmezési iparosok országos szindikátusa és a Sfatul Negustoresc bukaresti központja fuzionált. Az aradi vendégiparosok szindikátusa, — mint ismeretes, — a Sfatul Negustoresc szervezéséhez csatlakozott. A fúziót formálisan ma, szerdán mondják a Bukarestben a két részvételével megtartandó közgyűlésen. Erre a nagygyűlésre az aradi vendégiparosok szindikátusa, Mohor Ilie szindikátusi elnök vezetésével, Horváth József, Lapusca Teodor és Scheer Elemér vezetőségi tagokat küldötte ki.

A Mohor Ilie vezetésével Bukarestbe menő küldöttség egy hét pontot tartalmazó memorandumot visz magával és azt elő fogják terjeszteni az élelmiszeripar mai nagygyűlésén. Az emlékirat főbb pontjai a következők:

1. A községi italmérési engedélyek bérének fizetése ügyében. Ne kérjenek visszamenőlegesen 3—20 ezer lei bért.
2. Vonják be a szőlőtermelők italmérési engedélyeit.
3. A vasárnapi és ünnepi munkaszüneti törvény revíziója.
4. Az italmérési engedély adójának és illetékeinek csökkentése.
5. Emeljék fel a monopol-árak eladási jutalékát.
6. Tartsák be az alkotmánytörvényt, az italmérési engedélyek kiadásánál.
7. A szállodások kéri, hogy az egyszázalékos turisztikai bélyeg ügyét vegyék revízió alá és rendezzék azt úgy, mint a fiscal-bélyeget, amely ugyanis egy ezrelék alá esik.

zottabb mértékben megvan a veszély, hogy nem az egyéniségüket, hanem csak a szépségüket szeretik... Es olyan fájo szívvel, talán irigységgel, néztem azután a pár után, mintha az én életem kigúnyolását láttam volna bennük. Es... de talán nem is tudom elmondani, mi mindent éreztem ott a templom előtt. Arra se nagyon emlékszem, hogyan búcsúztam el a völgyönvevőtől, de véglegesen elbúcsúztam. Az elkövetkezőket is mintha csak álomban tettem volna... s a vég az lett, hogy leléptem arról az útról, melyen addig jártam és ráléptem arra, amelyen eljutottam az egyedülálléshoz...

Furcsa talán, de semmi megbánást vagy szomorúságot nem láttam a néni arcán, ahogyan ezeket a szavakat mondta. Es megéreztem azt, hogy amit én szomorúságnak gondoltam, nem más, mint a múltra gondolás, mely minden megbánás nélkül is szomorúvá fátyolozza az arcunkat és a nézésünket. Nem szóltam semmit, mert hiszen egyrészt itt szónak nem is lett volna helye, másrészt meg vártam a folytatást.

— Látod, így van ez! Mennyien faggattak az okért és mennyien nevettek rajta, „a raplis vénkisasszonyon.” Pedig ha tudták volna... Dehát az ember nem hordhatja a hátán az élete megokolását és talán jobb is így. En mindenestre úgy hiszem. Nem az a fontos, hogy az emberek mit hisznek rólunk, hanem az, hogy mi tudjuk helyesnek az életünket...

Ahogy látta, hogy nagyon elgondolkozom a dolgon, nevette tette még hozzá:

— Sohase főprengj fiam, inkább igyál még egy csésze kávé! Legfeljebb azt tartsd meg magadnak, hogy nem mind bolond az, aki olyan tesz, ami első pillantásra ellenkezik a köznapi élet felületes és kurta éezjárásával...

...De nekem még az utcán is az a gondolat motoszkált a fejemben, hogy vajjon az a ragyogó szépségű és tehetséges filmszínész nő miféle hasonló élményen mehetett keresztül, mielőtt a kolostorig...

ARGON

ELECTROSTAR A S-R
BUCUREȘTI, I - Calea Victoriei, 2

- Erős fény,
- takarékos áramfogyasztás
- felülmúlhatatlan tartósság

az ARGON izzólámpa egyetlen házból sem hiányozhat.
Gyára: Fieni, Jud. Dâmbovița

Nyilvánosságra hozták Maniu választási fellebbezésének szövegét

A semmitőszéki panasz tárgyalásához tanukul jelentette be a nagyobb pártok vezetőit

Bukarest. Saját tud. Maniu Gyula, mint a Nemzeti Parasztpárt elnöke és személy szerint, mint jelölt, fellebbezéssel élt a Semmitőszéknél a központi választási bizottság döntése ellen és a felfolyamodás szövegét most közlik a lapok. A felfolyamodás leírja a választói törvény módosítására vonatkozó rendeltőrvény kihirdetésének körülményeit, aztán így folytatja:

Alkotmányunk törvényhozási joggal a királyt és a nemzet képviselőt: a szenátust és képviselőházat együttesen ruházza fel. A törvényhozás feltételei és az alkotmány szerint: a törvényhozó tanács kötelező véleményezése; másodsor: a törvénynek a két törvényhozó ház által való megvitatása és szakaszonkénti megszavazása; harmadsor: a király szentesítése.

A jelen esetben a törvényjavaslatot nem terjesztették be sem a törvényhozó tanácsnak, sem a parlamentnek, így tehát a rendelet-

törvény alkotmányellenes, aminek következtében hatálytalanítandó.

A továbbiakban azt fejti ki a beadvány, hogy a törvényhozó testületeknek rendeltőrvények kibocsátására adott felhatalmazását jelen esetre kiterjeszteni nem lehet.

Maniu beadványában kéri a kormánypart, a Liberális Párt, a Frontul Romanesc és a Totul pentru Tara jogi képviselőinek megidézését.

TOVÁBB FOLYTATJA TÁRGYALÁSAIT A NÉMET PÁRT ELNÖKE A KORMÁNNYAL.

Bukarest. Saját tud. Hans Otto Roth, a Német Párt elnöke folytatja a tárgyalásokat a kormánnyal, a választási egyezmény megkötése céljából. Remélik, hogy ezt az egyezményt e hét végéig megkötik. Tegnap Hans Otto Roth e kérdésben hosszas tanácskozást folytatott a miniszterelnökkel.

Megszűnt Japán és a szovjetunió között a csomagszállítási forgalom

Moszkvából jelentik: A japán és mandzsu hatóságok az utóbbi időben visszavetették a szovjet polgárok címére érkezett küldeményeket s nem engedték tovább a szovjet postaszállító repülőgépet, mely még december 10-én mandzsu területen leszállásra kényszerült. Tekintettel arra, hogy a japánok nem adtak kielégítő választ a szovjet hatóságok ismételt tiltakozására. A postaügyi népbiztosság közölte a japán posta- és közlekedésügyi miniszteriummal, hogy a mai naptól kezdve mindkét irányban felfüggesztette a szovjetunió és Japán közötti közvetlen és átmenő csomagszállító forgalmat.

A palesztinai helyzet

Most volt húsz éve annak, hogy a Palesztina sorsára perdöntő Balfour nevé angol kormánynyilatkozat megtörtént. Ezt a húszéves fordulót az arabok, mint nemzeti gyásznapot ülték meg, mert ez a nyilatkozat indította meg azt az erős zsidó bevándorlást, mely méreteivel ma is kétségbe ejti az arabokat és ennek következménye az a szerencsétlen felosztási terv, amelyet az azóta állandóvá lett arab-zsidó viszályok miatt az angol kormány Palesztinára vonatkozólag tervbe vett. De az érdeklődő zsidók is nyomott hangulatban ünnepelték meg a Balfour-féle nyilatkozatot, mely annakidején még csak egy egyszerű „nemzeti tüzhelyről” beszélt, de ami az idők folyamán szinte egy önálló zsidó állammá nőtt. A zsidók azért elégedetlenek, mert az angol felosztási terv nem jutott mindent, ami régen Izrael népéé volt, a jövőendő szabad zsidó állam birtokába.

Nem hallgathatjuk azonban el, hogy Palesztinában nemcsak arab és zsidó érdekek vannak és ütköznek, amikre az angol kormánynak tekintettel kell lennie, hanem katolikus érdekek is, amiket a mandatárius hatalomnak mindenképpen meg kell védenie. Hogy mást ne mondjunk, a peruszalemi latin pátriarkátus és a szentföldi ferenczendi custodia alá tartozó 31 katolikus plébánia közül a felosztási terv szerint 28 jutna zsidó vagy arab fészer alá és angol területen mindössze Jeruzsálem, Betlehem és Ramleh maradnának. — Különben az arabok harci kedve a legszigorúbb angol katonai intézkedések ellenére sem csökkent. Hiába hirdették ki az angolok az ostromállapotot és a fegyverhordási tilalmat, az arab merényletek és lázadások tovább tartanak. Fahren Saadi sejk kivégzése, akit tiltott fegyverviselésen kaptak, csak újabb olaj volt a tüzre.

A katolicizmus Irakban

Mossoul, január hó. Irak angol mandátum alatt álló arab királyság. Gazdasági szempontból petroleum forrásai nagyjelentőségűek. Hedszástól semleges zóna választja el. Az Indiába vezető út központja, éppen ezért Anglia számára nagyon fontos.

A mossouli érsek, Gyrius G. Dallal, meglátogatta az eszakerkezeti szír katolikus telepeket. Ezzel az alkalommal érdekes nyilatkozatokat adott az iraki katolicizmusról. Mossouli egyszínezűségének határain belül számos hírneves város is van, amelyeknek nevével már az ó-zóvetség lapjain találkozunk. Magának Mossoulnak a története Krisztus előtt több, mint ezer évre tekint vissza. A chald Ur város, ahol Abraham született, Krisztus előtt 2200 évvel már létezett. Ez Irak legrégebb városa.

Irak 4 millió lakosából 90.000 katolikus, akik mindnyájan a szír szertartáshoz tartoznak. Dallal érsek elismeréssel nyilatkozik Ghazi király józan politikájáról, amely lehetővé teszi, hogy mohamedánok, keresztények és zsidók békésen együttéljenek. A nem mohamedán lakók is egyformán részesülnek a kormányzat támogatásában. A keresztény misszionáriusok meghonosították az európai műveltséget ebben az országban, amelyben egykor a török rémuralom dúl-börgött.

Az iraki katólikusok intellektuális és művelődési fejlődéséről dominikánus és jezsuita atyák és más katolikus papok gondoskodnak. Bagdadban 12 amerikai jezsuita szervezte meg a felső oktatást. Bagdadban azóta katolikus egyetem működik.

Hitler vezér és kancellár római utjának előkészítése

Német rendőröküldöttség Rómában. — Lesz-e látogatás a Vatikánban?

Berlinből jelentik: Az United Press jelentése szerint német rendőröküldöttség utazik rövidesen Rómába, hogy Hitler vezér és kancellár olaszországi utazásának szervezését megvizsgálja. A kancellár utazásának időpontját még nem állapították meg. Végleges döntés a jövő hétre várható. Általános nézet az, hogy a kancellár nem látogatja meg a pápát, mert

elsősorban mint a nemzeti szocialista párt vezetője és nem mint államfő utazik Rómába. Katolikus körök nem tartják azonban véglegesnek ezt az elhatározást. A Vatikán szívesen látná, ha egy személyes találkozón sikerülne az egyház és Németország közötti ellentéteket kiküszöbölni.

Vizsgálat indult harmincegy városi tisztviselő ellen, mert politikai propagandát fejtettek ki

Dr Mangra Dumitriu polgármester kijelentése szerint, amennyiben bebizonyosodik, hogy aktív politikai működést fejtettek ki, felfüggesztik őket állásaikból

Nagyvárad. Saját tud. Csütörtök délelőtt dr Mangra Dumitriu polgármesterrel rövid beszélgetést folytattunk. Elsősorban az állampolgárságok felülvizsgálását hoztuk szóba. Dr Mangra Dumitriu a következőket mondotta:

— Mi a Hivatalos Lapban megjelent törvényrendelet előírásai alapján fogunk eljárni és azokat szigorúan szem előtt tartjuk. Az anyakönyvekben kiírjuk a tényállást és az iratokat át tesszük a bírósághoz, amely a helyzet megvizsgálása után dönteni fog. A mi munkánk tehát csak előkészítő munka.

A polgármester ezután kijelentette, hogy a munkához a napokban már hozzá is kezdenek. Az üzemi tisztviselők ellen elrendelt vizsgálat ügyében is kérdést intéztünk a polgármesterhez, aki a következőkben válaszolt.

— A városi üzemek többi tisztviselője részt vett a választási propagandában és emiatt vizsgálatot rendeltünk el ellenük. Az ügyet a köz-

igazgatási bíróság fogja felülvizsgálni és amennyiben beigazolódik, hogy aktív politikai működést fejtettek ki, felfüggesztik őket állásaikból.

A tisztviselők névsora, akik ellen megindult a vizsgálat, a következők:

Villamosüzem: Moldovan Gheorghe, Mihod Eftimiu, Barbonța Paul, Drăgășina Dumitru, Hasdeu Romul, Lupoi Teodor, Bélteki Gheorghe, Gherman Joan, Hasdeu Joan.

Víz és csatornázási üzem: Porțean Alexandru, Balce Petru, Boca Titus, Duma Traian, Cincea Aurel, Mateoc Petru, Cristea Petru.

Köztisztasági üzem: Antonescu Virgil, Mărcuțiu Gheorghe, Caciorea Dumitru, Diac Mihail, Chira Pamfil, Podila Teodor, Tuduca Anton, Varga Ludovic, Bente Petru, Muresan Augustin, Bura Vasilie.

Vágóhid: Sărățeanu Alexandru, Igna Teodor, Turguțiu Joan, Fărăgău Nicolae.

Az „Endeavour I.” kalandja

London, január hó. Emlékeznünk még a grimsby-i halászbarkára, a „Girl Pat”-ra, amelyen néhány vakmerő kalandor szelte át az Atlanti Óceánt, kincsek után kutatva. A parancsnok elbeszélései bejárták a világot és mindenütt emlegették, hogy egy kis iskolai atlaszszal utazták körül a fél földtekét.

Hasonló eset történt most Sopwith multimilliómos jachtjával, az „Endeavour I.”-gyel. A hajó éppen híres kollégáját, az „Endeavour II.”-t kísérte, amelyik az Egyesült Államok legjobb jachtjával mérkőzött az Amerika-Kupáért és becsülettel alulmaradt. Most egy gőzös vonatkozóképpen kellett volna az Endeavour I-nek a hazafelé vezető utat megtennie. Mint jelentik,

a két hajó rövidesen elindulása után heves viharba került s a sodronykötél, mely összekötötte őket, elszakadt.

A gőzös hőiesen tartotta magát s amint a vihar egy kissé lecsendesült, fáradhatatlanul kutatni kezdte az Endeavour I-t. Végül is feladta a hiábavaló vadászatot és visszatért Amerikába. Natucket-be. Lemondtak minden reményről, hogy az Endeavour I-velaha is látni fogják, mert a

jacht végre is versenycélokra épült és házmagas-sagu árbócaival nem birkózhatott meg az óceán viharaival. Ezenkívül se a kapitány, se a legénység nem voltak a nyílt tenger hajósai, igaz, hogy jó tengerészek voltak, halászlégények New Bedford környékéről, de csak a parti vizeken való hajózásban voltak járatosak. Néhány nappal ezelőtt azonban egy angol gőzös azt jelentette az Azorokról, hogy

egy vitorlás jachtot látott, amely meglelt az Endeavour leírásának.

Az örömhír gyorsan elterjedt Angliában. A Lloyds-nál a hagyományokhoz híven megkondították a „Lutine-harangot”, amit mindig meztelennek, ha feltűnik egy eltűntnek hitt hajó és a City méltóságtejes urai a levegőbe lendítették a cölindereiket.

De hamarosan kitűnt, hogy a jelentés hamis volt. Gondtérhes várakozással telt el megint néhány nap. Aztán ismét érkezett egy hír, amiben már nem lehetett kételkedni.

az olajszállító „Ceheyenne” találkozott az Endeavourral, amint az daliás száguldással és jó állapotban Irland felé tartott.

A gőzös egészen közel ment a jachthoz és zászlójezéseket váltott vele. „Allright” — közölte az Endeavour I. — „minden rendben. Nincs szükségünk senkire.”

Utasszállító gépkocsikat próbált ki Arad és Nagyvárad között a CFR. Nagyvárad. Saját tud. Elénk feltűnést keltett csütörtök délelőtt a városban nyolc hatalmas 6 cilinderes Sauer Diesel vadonatúj utasszállító gépkocsi. A pazar kiállítású szürke autókamionokat a CFR rendelte Németországból és most próbálja ki Arad és Nagyvárad között. A gépkocsik a próbadő alatt 2000—2500 kilométert futnak be. Utast csak a próba befejezése után vehetnek fel.

Bangha Béla S. J.

VELÜNK az UR

A hírneves szónok szentbeszédsorozatának III. köt. Tartalma: Eucharisztikus beszédek, evangéliumi szakaszok, alkalmi beszédek. Ara fűzve 100 lei.

Megrendelhető könyvosztályunknál.

„Sikerrel fog járni, a kisebbségek arra vonatkozó kérése, hogy panaszait sürgősen terjesszék a Népszövetség tanácsa elé“

(Tudósításunk folytatása az első oldalról).

Bukarest. Saját tud. A *Curentul* Genfben kiküldött tudósítója 26-iki kelettel a következő érdekes tudósítást küldte:

A genfi légkör egész ma reggelig kedvező volt Románia számára, a kisebbségek által benyújtott panasz kérdésében. Ma reggel azonban új esemény következett be. Megérkezett Litvinov szovjet külügyi népbiztos. Litvinovnak a népbiztosok legutóbbi tanácsa alkalmával nem volt sikere. A szovjet kormányban előállt kedvezőtlen helyzete a szovjet belpolitikának megfelelőbb állásfoglalásra kényszeríti őt, következőképp Litvinov helyesnek találta, hogy magáévá tegye a kisebbségek panaszait Romániával szemben. Azokban a megbeszélésekben, amelyeket Litvinov a liga titkársága részéről Andinnal és Sokolinnal folytatott, sikerült álláspontját keresztülvinni a kisebbségek panaszaiiban való eljárás sürgőssége tekintetében. Delbos, aki ma érkezett Genfben, hasonlóképpen úgy érzi, hogy a francia kormány újjaalakítása megerősítette helyzetét annyira, hogy bizonyos jóindulatot mutathat Litvinov felé, ami Romániával szemben kevésbé barátságos magatartást jelent. Röviden:

ma este úgy beszéltek a Népszövetség titkári hivatalában, hogy a kisebbségek arra vonatkozó kérése, hogy panaszait sürgősen terjesszék a Népszövetség tanácsa elé, sikerrel fog járni.

— A kisebbségek első kérése, — folytatja a *Curentul* tudósítása, — nem készült el olyan formában, hogy sikerre nyújtott volna kilátást. Ezt a formát Andin és Socolin egy titkos ülésen vizsgálat tárgyává tették és a szöveget teljesen megváltoztatták, oly módon, hogy a kisebbségeknek ez a panasz jogászilag is elfogadható formában kerül majd a Népszövetség elé. A Népszövetség titkári hivatalának ez a része összejátszik Litvinovval és ez a tény román körökben jól ismeretes.

„EDEN ENGEDÉKENYEBB MAGATARTÁST FOG TANUSITANI ROMÁNIÁVAL SZEMBEN, MINT DELBOS“

Istrate Micescu külügyminiszter tegnapi tárgyalásainak, amelyeket a Romániával szövetséges államok képviselőivel folytatott, a politikai intrikának a román akció útjából való elhárítása volt a célja. Franciaország és Anglia a Népszövetség ülésén egybehangzó, de nem közös nyilatkozatokat fognak tenni az alapokmány 16-ik szakaszának módosítása kérdésében.

a kisebbségek kérdésében azonban Eden, Istrate Micescuvall folytatott tanácskozása után megbékélőbb és engedékenyebb magatartást fog tanusi-

tani Romániával szemben, mint Delbos.

Hasonlóképpen úgy hiszik politikai körökben, hogy nem volna helyes a Népszövetség részéről, hogy olyan magatartást tanúsítson Romániával szemben, amely feljogosítsa Istrate Micescut arra, hogy a kisebbségi szerződés felmondásának erőszakos eszközéhez nyuljon. Következésképp ma az általános hangulat mégis az volt Genfben, — fejezi be tudósítását a *Curentul* munkatársa, — hogy a román álláspont diadalmaskodni fog a kisebbségi panaszokkal szemben.

A *Curentul* a következőket írja még a genfi eseményekkel kapcsolatban:

— A francia és a genfi sajtó tegnap azt állította, hogy mást beszél Istrate Micescu Genfben és ismét mást Goga Bukarestben. Ezek a cikkek a kisebbségi panaszokkal és ama három románellenes röpirattal kapcsolatban jelentek meg, amelyeket az utóbbi időben Genfben terjesztettek.

A *Curentul* egyik bukaresti munkatársa kérdést intézett ebben az ügyben Gogához, aki határozottan kijelentette, hogy

A Népszövetség alkotmánymódosítása felől nem tudnak megegyezni

**A kis államok a megtorlási szakasz ellen.
A szovjet külpolitikája okozza a zavart.**

Párizsból jelentik: A sajtó megállapítja, hogy Delbosnak és Edennek Genfben nehéz munkát kell végrehajtania. A két államférfi szerdán fontos tárgyalásokon iparkodott az alapokmány módosítást sürgető kis államokat megnyerni az angol—francia halogató politikának. A francia közvélemény reméli, hogy e kérdésben nem kerül sor komoly összetűzésre a szembenálló két elgondolás között. A Népszövetség tekintélye legalábbis nem fog jobban meggyengülni a századik ülésszakon. A „Matin“ szerint genfi körökben a kisállamok magatartása élénk nyugtalanságot kelt. Ugy látszik, ha nyilatkozatában Delbos és Eden a tanácsülés előtt nem használja az „egyetemes biztonság“ kifejezést, a kisállamok hajlandók lesznek mérsékelni nyilatkozatuk hangját és nem indítványozzák a 16-ik cikkely módosítását. A lap szerint a jelenlegi bajok jórésze a szovjet külpolitikájának tudható be. Főként Moszkvát terheli a felelősség, hogy a hatalmak még eddig nem ismerték el az abesszíniai olasz hódítást. A „Petit Parisien“ attól tart, hogy Litvinov,

aki az alapokmány mai formájában való fenn tartásának híve, tapintatlanul lép fel a tanács előtt és elmérgesíti a helyzetet. Az „Echo de Paris“ azt írja, hogy semmi közös nyilatkozatra nem kerül sor, mert a népszövetségi tanácsban képviselt 13 állam nem tud megegyezni a megfelelő szövegben. A tudósító szerint még arról sincs szó, hogy közös francia—angol nyilatkozatot tegyenek.

DELBOS ÉS EDEN TÁRGYALÁSAI MICESCUVALL. A ROMÁN KÜLÜGYMINISZTER FELVILÁGOSÍTÁSAIBAN MEGNYUGODTAK

Párizsból jelentik: Párizsban nagy fontosságot tulajdonítanak Delbos és Micescu megbeszéléseinek. A „Petit Parisien“ szerint Delbos kérdést intézett Micescuvall, hogy milyen biztosítékot tud nyújtani az új román kormány a francia—román egyezmények zavartalan működése tekintetében. Szóváltotta, hogy ezek az egyezmények szabályozzák a francia hadianyagszállításokat. Franciaországot jogosan aggasztja az a kérdés, hogy Románia milyen módon fogja fölhasználni ezt a hadianyagot az esetben, ha Bukarest külpolitikai irányváltáson megy keresztül.

— Remélni óhajtjuk, — írja a lap, — hogy Bukarest nem tér ki a kért felvilágosítás elől és ezáltal nemcsak szóbeli ígéreteket tett, hanem határozott biztosítékokkal szolgált, hogy Románia továbbra is Franciaország barátja és szövetségese kíván maradni.

A „Jour“ szerint Eden szemrehányást tett Micescunak és hangoztatta, hogy Angliában izgalmat keltettek a romániai zsidóellenes intézkedések.

Londonból jelentik: A „Daily Telegraph“ jelentése szerint Eden olyan biztosítékot kapott Micescutól, melyek jelentékenyen csökkenthetik az aggodalmakat, hogy a kisebbségvédelmi szerződés megszegésének veszedelme fenyeget.

LITVINOV FELESÉGE GENFBŐL ELMARADT.

Genfből jelentik: Feltűnést keltett, hogy Litvinov, aki eddig mindig magával hozta feleségét Genfben, most egyedül érkezett. Genfi körökben azt suttojják, hogy a szovjet-hatóságok Stalin utasítására nem adtak utlevelet Litvinov feleségének és tuszként tartották ottan.

Minden zacskóban van egy jubileumi pályázat szelvény.

szolidaritását Micescuvall a legrövidebb időn belül meg fogja látni Románia ebben a kérdésben.

Istrate Micescu szerdán délután hosszas telefonbeszélgetést folytatott Gogával. Közölte vele Edennel folytatott tárgyalásai eredményét.

Császár-konferencia Tokióban.

A napokban volt az a fontos koronatanács Tokióban, amit a távolkeleti konfliktus ügyében tartottak. Képünk erről a császár-konferenciáról készült. Középen ül a mikádó, körülötte pedig a kormány, a hadsereg, a flotta vezérkara és a titkos tanács tagjai.

Súlyos ellentétek a belga szocialista pártban

Berlinből jelentik: A Radiopress jelentése szerint a belga szocialista pártban súlyos ellentétek merültek fel, amelyek esetleg szakadáshoz is vezethetnek. Ennek a szakadásnak a párt léte szempontjából is kiszámíthatatlan következményei lehetnek.

Vandervelde, a párt vezére, az osztályharc elmélyítésén dolgozik. Spaak szocialista miniszter pedig az osztályok kibékítésének a híve. A harc tehát Vandervelde és Spaak között folyik. A harc kimenetele erősen befolyásolhatja Belgium bel- és külpolitikáját.

Készen áll a szinpad a japán-kinai háború véres színjátékára

Pekingtől délre, 600 kilométerre 300 ezer kínai és 100 ezer japán katona néz egymással farkasszemet. — Egyelőre a kemény hideg hátráltatja a hadműveletek megkezdését

Pekingből jelentik: Most már teljesen elő van készítve a szinpad a japán-kinai konfliktus legfontosabb és legnagyobbarányú ütközetének megvívására, a majdnem 500 kilométer hosszú Lunghaj vasutvonal mentén, 600 kilométerre délre Pekingtől.

A kínaiak itt tizenöt hadosztályt állítottak fel, több, mint 300 ezer emberrel, megfelelő tüzérrel és légi haderővel, ez utóbbi élén orosz és amerikai pilótákkal,

a 100 ezer főnyi japán hadsereg ellen, mely szintén a legmodernebb fegyverekkel van felszerelve.

A két hadsereg hatvan kilométerre áll egymástól. A kínai haderő vezénylete Csang-Kai-Sek kezében van. A végső összecsapást egyelőre a kemény hideg hátráltatja. A küszöbönálló véres csatában először történik majd meg, hogy hét szétszórt tartomány csapataiból álló kínai hadsereg száll szembe a japánokkal.

MILYEN EREDMÉNYEKEL TÁRGYALT A KINAI MEGBIZOTT MOSZKVA-BAN?

Berlinből jelentik: A „Völkischer Beobachter“ nankingi forrásból származó jelentése

szerint Szun-Fo kínai rendkívüli megbízottnak a kínai-szovjet orosz együttműködés alapelveiről folytatott tárgyalásai a következő eredményre vezettek:

A Szovjet elismeri a kínaiak felségjogát Külső-Mongolia felett és hozzájárul ahhoz, hogy kínai meghatalmazott miniszter képviselje Ulan-Batorban. Ez a meghatalmazott miniszter tagja lesz a külső-mongol kormánynak is. A mongoliai haderő létszáma a szovjet-csapatokkal együtt 200 ezer fő lesz. A szovjet további 200 millió rubel hitelt nyit a kínai hadseregnek szánt hadianyagszállításokra. A kínai kormány a maga részéről hajlandó kereskedelmi engedményeket juttatni Szovjet-Oroszországnak.

KINAI REPÜLŐK BOMBÁZTAK NANKING REPÜLŐTERÉT.

Sanghaiból jelentik: Tizenkét kínai repülőgép szerdán délelőtt bombatámadást intézett a nankingi repülőtér ellen. A bombázás elpusztított két japán repülőgépet és felgyújtotta a benzín-raktárt. A japán vadászpilóták három kínai repülőgépet lelőttek.

A világ legdrágább gyöngye

A legdrágább gyöngy a világon, egy szerszám a legnagyobb is, átlagos átmérője tizenhárom centiméter. A tridacna gigas családjába tartozó egyik óriáshagylóban találták. Hasonlít az emberi agyvelőhöz, mert felületén kacskaringók és árkok láthatók. De nemcsak nagysága miatt értékes, hanem csodálatosan szép hófehér színe és egységes, tompá fénye miatt is.

Bár alig egy pár év előtt találták, máris eseményekben bővelkedő sors van mögötte, ami érdekes anyaga lehetne valamilyen modern regénynek. Körülbelül tíz évvel ezelőtt lőtték a Palau-szigetek közelében; ez a sziget, amelyet Paragananak is hívnak, a Philippin-szigetekhez tartozik és magas hegységéről nevezetes. Egy bátor dajak — így hívják a Borneóról származó bennszülötteket — jelentékeny mélységből hozta fel a napfényre, Panglima Pizi moro-főnöknek ajándékozta, aki viszonzásképpen egy zsák rizszel jutalmazta meg a dajakot. Aki tudja, hogy mit ér egy zsák rizs, az elképzelheti, hogy mekkora értéket tulajdonítottak az óriási gyöngynek. 1934-ben egy fiatal amerikai régiséggyűjtő, W. W. Cobb meglátta ezt a különös kincset és rögtön meg akarta vásárolni a morofőnöktől. Az azonban semmi pénzért se volt hajlandó megválni tőle, mert hatalmas talázmánknak tartotta és minden nap imádkozott hozzá. W. W. Cobb két év múlva ismét meglátogatta a főnököt és megismételte ajánlatát. A főnök ezúttal különösen erőlyesen utasította vissza, mert fia éppen súlyos betegen feküdt s ő a gyöngytől remélte az orvosi segítséget. De Cobb szorítására állított néhány szemesztort

az orvosi fakultáson és sikerült neki a fiút meggyógyítani, akinek maláriája volt. Így aztán hamarosan jóbarátja lett a morofőnöknek, aki lassanként engedékenyebb lett. Megígérte, hogy átengedi a gyöngyöt, de csak tizenkét hónap múlva, mert addig tart, amíg a hálaimekát elmondja. Az idén aztán, júliusban, Cob megint elutazott a moro-főnökhöz és megcsinálta a kitűnő üzletet. A gyönggyel egyenesen Manilába utazott, hol a Philippinák tudományos intézetének igazgatója, dr. Roxas vizsgálta meg a gyöngyöt s kijelentette, hogy azt a tridacna gigas termelte és óriási értéket képvisel.

NEMZETI SPANYOL KORMÁNY ALAKULÁSA VÁRHATÓ. Gibraltárból jelentik: Franco kiválasztotta azokat a személyeket, amely az új rendes nemzeti kormányban helyet fognak foglalni. Ez a névsor rövidesen nyilvánosság elé kerül. A kormánynak 10 minisztere és 4 államtitkára lesz. Queipo de Llano, akit úgy emlegettek, mint a legesélyesebb miniszterelnök-jelöltet, nem vesz részt ebben a kormányban. Ugy gondolják, hogy a kormányból való kimaradása államérdekből történik. Ő ugyanis a déli hadsereg parancsnoka és Andalusia katonai kormányzója. Az új kormány megalakulása a nemzeti Spanyolország államvezetésében és katonai vezetőségében nagy változást fog jelenteni.

„Nem lehet senkit arra kényszeríteni, hogy magas címletű pénzből visszaadjon“

A kolozsvári járásbíróság elvi jelentőségű határozata

Kolozsvár. Saját tud. Néhány hónappal ezelőtt Pálfi László helyőrségi lakos ellen eljárás indult, mert egy alkalommal nem akart Crin-tea Nicolae főhadnagynak egy 250 leiszéből visszaadni. Ebben az időben leplezték le ugyanis a 250 leiseket gyártó nagybányai üzemet és így érthető módon mindenki tartózkodott a gyanúba fogott pénzdarabok elfogadásától. Habár Pálfi a főhadnagynak azt mondotta, hogy nem tud a nagy pénzből visszaadni, a főhadnagy mégis eljárást indított ellene.

A járásbíróság most tárgyalta az ügyet és ítéletében kimondotta, hogy a hatóságok részéről hivatalos hatalommal való visszaélés lenne, ha valakit arra kényszerítenének, hogy egy magas címletű pénzből visszaadjon, különösen akkor, ha nem is tud visszaadni. Ezen az alapon azután a vádlottat felmentették a vád és következményei alól.

Mikes Ödön 60 éves

Negyven év előtt lépett a művészi pályára

Csendes, halk, szerény ember Mikes Ödön, és bizonyos, ha sejtene, hogy ilyen nyilvánosan akarom az Isten áldását kérni születésnapja alkalmából munkájára, — szelid erőszakkal ki-venné a tollat a kezemből.

— Igaz, igaz, — mondaná, — hat évtized szelőd el felettem, de hát kinek mi köze van ehez? En úgy vélem, hogy igenis, mindenkinek köze van hozzá, akiben a művészet szeretetének egy szikrája él s aki meg tudja becsülni azt a fáradságtalan, lelkes munkálkodást, amit a művészetért, a művészetnevelésért s a katolikus kultúrálódás érdekében Mikes közel félszázad óta kifejt; s amiért szeretetünk és hálaunk melegeivel kell felkeresnünk azt a művészt, aki hatvanadik életfordulóját olyan harmónikus lelkiélet mellett érthette meg, mint ő.

Istenem, hatvan év . . . valamikor régen agg kornak számított már, egy hatvanéves öregúr nyugalomba vanult, derűs egykedvűséggel szemlélgette a világ folyását, már unokái is voltak, pocakot eresztett s élvezte a nyugalmas semmittevés örömeit. Ma egy 60 éves férfi meg nem agg s legkevésbé az Mikes, aki tisztá, életszemléletével a művészet magaslatain erősen és biztosan áll s művészi aktivitását a tünő idő egyáltalán nem csökkentette. Pedig már több, mint negyven éve, hogy a művészi pályára lépett s Hollósy Simon müncheni festőiskolájával a nagybányai úttörő művészek között egyengette a magyar művészet új útjait. Nagybánya naturalizmusa mellett meg is maradt mindvégig és finom, hangulatos, színes csendéleti, napsugarban fürdő derült tájképei kiegyensúlyozott művész-lelkéből fakadó megnyilatkozások. A csendéletek Erdélyben ő is maradt a legnagyobb mestere.

Mikes Ödön már első kiállításán, 1899-ben, a müncheni Kunstverein-ban sikert aratott nagybányai képével, amit meg is vásároltak s ma is a német művészvárosban őrzik. Az első siker után Münchenből Pirenzébe ment, majd bejárta egész Olaszországot s új impressziókkal telve jött haza 1906-ban Váradra, ahol rajztanári állást kapott s ezidőtől a művészi alkotás mellett a művészi nevelésnek élt. S közben, mint illusztrátor, csodálatosan szép, finom könyvdíszek tervezésével segítette a magyar könyv fejlődését. Szellem és lélek, a könyv szövegéhez való alkalmazkodás jellemző könyvdíszítései, melyek közül Papp Jenő és Dutka Ákos versköteleteinek az illusztrálásával már 1917-ben megmutatta azt az utat, melyen a könyvdíszítésnek fejlődnie kell.

A világháború után hosszabb ideig nem foglalkozott könyvdíszítéssel, míg végre pár évvel ezelőtt az iniciálékait pingáló középkori szerzetesek művészetére emlékeztető rajzokkal díszítette dr. Scheffler János teológiai tanár, th. kanonok könyveit. E díszekben mély hit, művészi megérés, átgondolás párosulnak egymással.

De nemcsak képből s könyvdíszben alkotott maradandó értéket a mi örökifjú Mikesünk, 1932-ben ujjalakították a nagyváradi premontrai rendház templomát. Az új oltárokat Mikes művészi tervei szerint készítették s ezek a barokkos, nehéz díszítmények, az oltár, a szentégtartó s a régi oltárképek művészi összhangban vannak, s a pálosrendi barátok koruskorlátjaival, ablak-rácsaival is harmonizálnak.

Dióhélyba foglalva: ezek főbb eredményei Mikes negyvenéves művészi pályafutásának s a hatvanadik év küszöbén nyugodtan tekinthet rájuk vissza, de bizakodóan tekinthet a jövőbe is, mert ahogy Mikeset ösmerem, művészi fejlődésében még sokáig nem fog megállni.

H. O.

HIREK

MAGYAR LAPOK

Keresztény magyar politikai napilap

Központi szerkesztőség, kiadóhivatal és előfizetés teljesítési helye

Oradea, Strada Regele Carol II. 5

ELŐFIZETÉSI ÁRAK. Belföldön: Egész évre 800, félévre 400 negyedévre 210, egy hónapra 70 lej.

Magyarországon: Egész évre 50 P, félévre 25 P, negyedévre 15 P. Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepeken 24 fillér.

Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037. Telefon: 27.

Cluj-i szerkesztő: dr. Sulyok István Cluj, Piața Unirii 13.

Kéziratokat nem őrünk meg és nem adunk vissza. Csakis válaszbellyel magánlevelekre válaszolunk.

Időjárás

A bukaresti időjárás-kutató Intézet jelentése szerint várható időjárás a következő 24 órára: Nyugati, délnyugati szél, több felhő, néhány helyen még kisebb eső, éjjel — főként keleten — még fagy, a nappali hőmérséklet kissé csökken.

VATIKÁNVÁROS UJ ARANYPÉNZEI.

Vatikánvárosból jelentik: Az olasz pénzverde Vatikánváros számára új aranypénzeket készít. Az új pénz azonos a régivel, csak az aranytartalma kisebb, amennyiben Vatikánváros igazodott az olasz kormány devalorizációs intézkedéseire.

A VÁLÁS MEGNEHEZÍTÉSÉT SÜRGETI A SZENT SZINÓDUS.

Bukarestből jelentik: A Szent Szinódus a Curentul szerint elhatározta, hogy a kormánytól a polgári törvénykönyv olyértelmű megváltoztatását kéri, hogy a válások kimondását függővé teszi az egyházi határozattól. A szinódus kérése tehát az, hogy a válás csak akkor legyen érvényes, ha előbb az egyház is felbontotta a házasságot.

PRÁGA FELVESZI A KAPCSOLATOT SALAMANCAVAL.

Prágából jelentik: A „Narodni Politika” szerint a külügyminisztérium azzal a tervvel foglalkozik, hogy Salamancában ügyvivőket nevezzen ki, akik Csehszlovákia nemzeti spanyolországi gazdasági érdekeit képviselnék. A tárgyalásokkal dr. Berkát bízzák meg, aki korábban szövetségi tisztviselő volt Spanyolországban. Franco is megbízottat nevez ki a tárgyalásokra. Ez valószínűleg Sanz y Tovar, a korábbi prágai spanyol követ lesz. A barcelonai cseh követet, dr. Flödert, előreláthatólag visszahívják és csak követvási tanácsos marad ott az ügyek intézésére.

FEBRUÁR 28-IG FOGADJÁK EL A KÖZPÉNZTÁRAKNÁL A RÉGI 100 LEIEST.

Bukarestből jelentik: A pénzügyminisztérium körrendeletet küldött a pénzügyigazgatóságokhoz, amelyben elrendeli, hogy a régi 100 leiest február 28-ig kell elfogadni a közpénztáraknál.

Átadták a forgalomnak a kibővített kolozsvári alagutat. Saját tud. Lapunk hasábjain több ízben adtunk hírt már arról, hogy a Kolozsvár és Tövis között elhúzódó vasúti vonalat megkötözik. Ebből a célból a Kolozsvártól mintegy 30 kilométernyire fekvő közeli alagutat ki kellett szélesíteni. Az alagút kiszélesítésének munkálatai, amelyek már hónapok óta folytak most fejeződtek be és a kibővített alagutat ünnepélyes keretek között már át is adták a forgalomnak. Az átadásnál Valcovici volt miniszter is megjelent.

KÉTNAPOS TANÁCSKOZÁS UTÁN DÖNTÖTT AZ ILFOVI KAMARA A ZSIDÓ ÜGYVÉDEK SORSÁRÓL.

Bukarest. Saját tud. Az ilfovi ügyvédi kamara fegyelmi bizottsága kétnapos ülésezése után tegnap késő este döntést hozott a zsidó ügyvédek kérdésében. Eszerint a jelen határozat időpontjától kezdve függeszti az ügyvédi testületbe 1918 november 18 (december 1) után beiratkozott azon ügyvédeket az ügyvédi hivatás gyakorlásától, akiknek állampolgársága a január 22-iki rendelet-törvény értelmében felülvizsgálás alatt van. Ennek végrehajtásaként kimutatásokat készít az ügyvédi kamara, amelyeket az ország minden bíróságával közöl.

CISAR ÉRSEK TEMESVÁRON. Saját tud. Cisar Sándor bukaresti érsek két napig Temesváron tartózkodott. Az érseket Eremita ügyvéd, az érsekség ügyésze kísérte.

Botis Aurel dr-t nevezték ki az aradi társadalombiztosító főorvosává. Aradról jelentik: Az egészségügyi minisztérium rendeletileg felmentette állásától dr. Chindler Iuliu-t, az aradi társadalombiztosító főorvosát és helyére dr. Botis Aurel-t, az Aradon általános ismert orvost nevezte ki. A kinevezés értelmében Botis Aurel dr a társadalombiztosító főorvosi tisztségét január 25-iki hatállyal vette át.

AZ OLASZ RÁDIOÁLLOMÁSOK NEM KÖZVETITIK TÖBBÉ A ZSIDÓ SZERZŐK MŰVEIT. Rómából jelentik: Az olasz adóállomások nem közvetítik a zsidó szerzők műveit. A „Tevere” — az olasz antiszemita mozgalom ellapja — nagy cikket szentel „a 20 éves olaszországi zsidó propaganda által teremtett veszélyes helyzetnek.” A lap szükségesnek tartja, hogy erős közvélemény alakuljon ki az olasz nemzeti munka védelmére.

Zürichi zárlat: Párizs 14.02 fél, London 21.63 háromnegyed, Newyork 432 hétnyolcad, Brüsszel 73.10, Milánó 22.77 fél, Amszterdam 241.25, Berlin 174.30, Bécs 81.20, Prága 15.19, Varsó 82, Belgrád 10, Bukarest 325.

MEGHALT A MAGYAR OPERA HŐSKORÁNK UTOLSÓ SZEREPLŐJE. Budapestről jelentik: Saxlehner Emma operanékesnő, a magyar opera-művészet hőskorának egyik utolsó tanuja és cselekvő részese 89 éves korában Budapestben meghalt.

DINAMITPATRON ROBBANT A CSIKSZERDAI PICADILLY VENDEGLŐ KONYHÁJÁBAN.

Saját tud. Kedden éjszaka féltizenegy óra körül borzalmas robbanás rázkódította meg az I. C. Brătianu utca 52 szám alatt lévő emeletes épületet. A robbanás után hangos jajveszkelés hallatszott a földszinten levő és Hellwig G. János tulajdonát képező étterem és vendéglő konyhájából. A rendőrség csakhamar a helyszínen termett és a következőket állapította meg: Filipescu Vasile utépítési tisztviselő kedélyesen beszélgetett Hellwig G. János két leányával, Hildával és Jankával a konyhában. Filipescu zsebében dinamitpatron volt, melyet a kőrobantási munkálatok közben használnak. Filipescu közelült a kályhához, amelyen a lányok teát főztek. A kályha melegítő, valamint Filipescu egyik vigyázatlan mozdulatától történt ütődés következtében a dinamitpatron felrobbant és súlyosan megsebesítette egy a tisztviselőt, mint a két leányt is. Filipescu balkezének összes ujjait leszakította a robbanás ereje, fején és arcán is súlyos égési sebeket szenvedett, úgy, hogy azonnal kórházba kellett szállítani. Bár azonnal műtétet hajtottak végre rajta, állapota válságos. A két leány arcán és kezén szenvedett súlyos sebeket, azonban állapotuk aggodalomra nem ad okot. A vizsgálat folyik a felelősség kérdésének megállapítására. Egyébként a robbanás ereje nagyon megrongálta az épület mennyezetét és falait is, valamint széttörte az összes edényeket, üveglakokat stb. úgy, hogy az anyagi kár is jelentékeny.

TÖRVÉNYT KÉSZIT A FRANCIA KORMÁNY AZ ÁLHIRTÉRJESZTŐK MEGBÜNTETÉSÉRE.

Párizsból jelentik: Az Intransigeant szerint a kormány a frank védelmére törvényt készít elő az álhír-terjesztők megbüntetéséről. Szerdán különben a frank árfolyama ismét esett. A szerdán teljesített álhírek közül az „Intransigeant” kiemeli azt, amelyik arról szól, hogy a frank aranyfedezetét leszállítják, hogy inflációra adjanak módot.

I. Kr.: **AZ OROSZ TITOK**

Egy Oroszországot megjárt mérnök szenzációs tapasztalatai az orosz élet különbözőségeiről, élményeiről és valóságairól. — A legpozitívabb és legérdekesebb könyv, ami eddig a magyar irodalomban a Szovjetről megjelent.

Ara 40 lei és 15 lei portó.

Kapható: könyvosztályunknál

Feljegyzések

A román napisajtó mélyreható változásokon megy keresztül. A zsidó kezén volt három nagy napilapnak, az Adeverul-nak, a Dimineata-nak és a Lupta-nak betűtása, mely véglegesnek látszik, gyökeresen megváltoztatta az erőviszonyokat. A Handbuch der Weltpresse legutóbbi kiadása szerint az Adeverul mintegy 40.000, a Dimineata hétköznaponként cc 150.000, vasárnap pedig 200.000 példányban jelent meg. A Lupta példányszámát ugyanez a megbízható kézikönyv napi 20.000-re teszi. Közel 200.000 lap-példány esik így ki naponta: ezzel kétségtelenül nagy lehetőségek nyílnak a megmaradt lapok és új alapítások előtt.

Uj lapindításokban nincs is hiány. A Cu-vantul, Nae Jonescu lapja, melyet a Duca-mérenylet után betiltottak, most újra megindult. Hasonló sors érte ugyanakkor a Calendarul-t, melynek újraindítását régi szerkesztőjének Nichifor Crainic fői tolai tanárnak vezérése alatt szintén jelentik az öles falragaszok. Részletileg elnevezés alatt új napilap indul Bucures-tiben, melynek iránya és összetétele még kevésbé ismeretes. A kolozsvári Patria bucuress-ti kiadást indított utnak. S mindezekben kívül még számos új lapalapítás híre kering a szerkesztőségekben és politikai körökben.

Ezek a lapok mind éles nemzeti irányt követnek, a betiltott orgánumok irányának új maradt néhány óvatos követője. A nemzeti célzatu lapok között különböző árnyalatok vannak, egyesek személyi jeleggel jelentkeznek, mások a meglévő nemzeti szervezetek felé tájékoznak. Mindannyian valami újat, egészen új társadalmi és politikai rendet akarnak szorgálni. Ennek a törekvésnek, legalább egyelőre, a velük szembenálló megmaradt orgánumok sem mondanak tulajdonképpen ellen, csupán a módszerek dolgában hirdetnek más véleményeket s körülményeket ajánlanak.

A román sajtó eddig is igen nagy szerepet játszott mindennapi életünk alakításában. Sokszor nagyobb, mint a kormányzat és annak közegei. A sajtó számtalanszor befolyásolta a hatóságokat, azok megatartását és eljárását a mi kérdéseinkben, mindig a kárunkra. Arra azonban nem igen fordult elő eset, hogy a kormányzat nem tudott vagy akart volna hatást gyakorolni a lapokra a mi kérdéseink higgadt és tárgyiszertű megítélésére.

A sajtóra mindig figyelnünk kellett s így kell tennünk most is, ennek a nagy átalakulásnak napjaiban. Számos jelenséget csak úgy értelmeznünk meg, ha látjuk és ismerjük a sajtót, mely annak útját egyengette.

Amit eddig látunk, az nem sok. Bizonyos tartózkodást észlelünk a magyar kérdésben. Hozzászólásokban, évásokban és támadásokban most sincsen hiány, ezek azonban nem mutatják a sajtóhadjáratoknak jellegét. A budapesti konferencia idején és ma is még napirenden volt hasábjainkon a román-magyar közlekedés kérdése, azonban csak államközi viszonylatban. Rólunk nem sok szó esett, az is csak közvetve. A sajtó, úgy látszik, egyelőre gyakorlatban követi Micescu Istrati ismeretes gonfl kijelentését, mely azt hirdette, hogy kisebbségi kérdés nincsen Romániában. A mi régi tételünk azonban az új helyzetben is változatlanul helytálló: erdélyi magyar kérdés van s annak tisztázásában döntő szerepet játszik a sajtó és az a közhangulat, melyet az nevel. (Skin.)

MEGSZÜNTETTÉK AZ IGAZSÁGÜGY-MINISZTERIUMBAN DOLGOZÓ ÁLLAMPOLGÁRSÁGI BIZOTTSÁGOT.

Bukarest. Saját tud. Az állampolgársági lajstromokba való utólagos felvétel eszközésére az igazságügyminisztérium mellett működő bizottságot a honosságok felülvizsgálására vonatkozó rendelet-törvény alapján feloszlatták. A bizottságnál levő iratcsomókat a törvényszékhez tették át.

Az aradi ügyészség bűnügyi kimutatása.

Aradról jelentik: Az itteni ügyészség most készítette el az elmúlt év statisztikáját, amely szerint az 1937. évben összesen 25.626 akta érkezett be, míg 20.390 akta indult ki az ügyészségtől hivatalos útjára. Az alanti számok mellett zárójelben tüntetjük fel a tavalyi statisztika számadatait. Doszárt készítették 5440 (3872), a rendőrségre és a csendőrségre nyomozás végett kiadtak 703 (975) aktát, bűnügyben, a vizsgálóbíróhoz 256 (225) aktát juttatott el az ügyészség, lezártak 2704 (2451) ügyet, vádirattal a törvényszékhez küldöttek 2017 (1504) ügyet, végleges vádirattal a vizsgálóbíróhoz 116 (264) aktát tettek át, 86 (61) esetben fel-lebbittek vizsgálóbírói döntést.

A LEMBERGI EGYETEMISTÁK KÉRIK AZ ÖSSZES ZSIDÓK ELTÁVOLÍTÁSÁT AZ EGYETEMRŐL.

Varsóból jelentik: A lembergi műgyetem diákjai sztrájkot kezdtek egyes tanároknak a zsidó kérdésben tanusított magatartása miatt. A diákok kérik a zsidók teljes kizárását.

* Erőteljes, kövér egyéneknek, köszvényeseknek és aranyérben szenvedőknek reggelenként ehgyamorra egy-egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz gyakran felbecsülhetetlen szolgálatot tesz. Kérdezze meg orvosát.

Hiábavaló ajánkozás a közlekedési hóakadály eltávolítására. Csíkszereda. Saját tud. Néhány nap óta szünetel a társas gépkocsi közlekedés Csíkszereda és Székelyudvarhely városok között, mert olyan hóvadás lepte el az utat több kilométeres szakaszon, hogy azzal a gépkocsik megbirkózni nem tudnak. Miután a „Csík” gazdasági szövetkezet ezen az uton hordatja haza benzintraktorral nagyobb mennyiségű tüzfakészítőt, a szövetkezet vezetősége ajánlatot tett az államépítészeti hivatalnak, hogy hóekével és traktorjával hajlandó eltakarítani a közlekedési hóakadályt, azonban azt a meglepő választ kapta, hogy már intézkedés történt a hóakadály megszüntetésére. Az intézkedés annyiból állott, hogy három napszámos-utkaparó küzködött és küzködik ma is a hóakadály eltávolításán.

KÖTÉLÁLTALI HALÁLRA ÍTELTEK EGY LENGYEL KOMMUNISTÁT. Varsóból jelentik: A zamoscei kerületi törvényszék Pivovar kommunista igazgatót kötélfaltali halálra, tizenkét kommunista társát pedig 12—15 évig terjedő fegyházra ítélte. Pivovar, a vád szerint, a lengyel rendőrség egy bizalmi emberét meggyilkolta.

NEMZETKÖZI ANTIALKOHOLISTA MUZEUM VARSÓBAN. Varsóból jelentik: Kosciolkowsky társadalomvédelmi miniszter jelenlétében avatták fel Varsóban a nemzetközi antialkoholista múzeumot, amely 20 ország részvételével létesült.

Egy évi börtön — féltékenyséért. Aradról jelentik: A törvényszék most tárgyalta Milan Dumitru Mihelahaí sofőr feleségének bűnyét. Milanné ellen az volt a vád, hogy a múlt év januárjában féltékenységből maróulggal arcu ontította Drecin Milonard tejhordó asszonyt, akinek mindkét szemét kiegészítette a maró folyadék. A bíróság miután a tanuk úgy vallottak, hogy Milanné féltékeny volt Drecin Milonardra, a vádlottat, annak ellenére, hogy tagadta a terhére rótt bűncselekményt, egy évi börtönbüntetéssel sújtotta, emellett 80 ezer lei pénzbírság megfizetésére kötelezte. Az elítélt felmentésért, az áldozat ügyvédje pedig súlyosbíttáért fellebbezett.

BEFAGYOTT A NIAGARA VIZESÉS. Newyorkból jelentik: A kemény hideg azt a példátlan jelenséget idézte elő, hogy befagyott a Niagara vizesés és a jégtömegek súlyától elgörbült a zuhatagon átvezető ezer láb hosszú hid. A közlekedést el kellett zárni, mert az egyik hidpillért már több mint százméter magas jégtorlaszok nyomják.

Uj kormánybiztos az aradi munkakamara élén. A „Monitorul Oficial”-ban megjelent rendelkezés értelmében a munkaügyi miniszter az aradi munkakamara kormánybiztosává Ardelean Teodort nevezte ki.

Visszatért Aradra a magyar szintársulat. Az aradi magyar szintársulat befejezte egyhónapos temesvári vendégjátékát és a szatmári szezon megkezdése előtt néhány napra ismét Aradra megy.

PAPRIKATERMELES NÉMETORSZÁGBAN. Berlinből írják: Szent-Györgyi tanár világgraszoló diadala és az azt megelőző tudományos kutatások valóságos paprikadivatot indítottak meg. Német vendéglőkben, ahol híre terjedt annak, hogy a paprika tartalmazza a legtöbb vitamint, — divatos ételle vált a paprikafőzelék, sőt szanatóriumokban mint gyógyérett szolgálták fel. Most különösen időszerűvé tette a paprika-kérdést. A borsot ugyanis a trópusokról kell drága pénzért importálnia Németországnak, viszont az Olaszországból és Franciaországból származó, a magyart persze meg sem közelítő paprikáért ugyanasok drága árat kell fizetni. Az önellátás jegyében most folyó német gazdasági politika ezért kísérletet indít a paprika németországi meghonosításával. Német borsnak nevezik a paprikát lelkes német mezőgazdák, akik most azt tervezik, hogy a németországi bortermő vidékeken letelepítik a paprikát. A paprika ugyanis eredetileg trópusi növény, sok meleget kíván és csak ott terem meg, ahol nap van és ahol a szőlő is teljesen beéri.

Mezőgazdasági tanfolyam a juhtenyésztők számára. Chisinauból jelentik: Február 7 és 12 között tartják Chisinauban a negyedik juhtenyésztési gyakorlati tanfolyamot, a Gazdasági Akadémia rendezésében. A tanfolyamon gyakorlati bemutatások is lesznek az Akadémia kísérleti telepén, utána pedig több juhtenyésztő központot látogatnak meg. Február 13-án tartják meg a juhtenyésztők nagygyűlését. Intézkedés történt, hogy 50 százalékos utazási kedvezményben részesüljenek az odautazók. Beiratkozni lehet február 5-ig 30 lei beküldése ellenében, amely összegért igazolványt kap ajellentkező. Ennek az alapján kapja meg az utazási kedvezményt.

Rendészeti intézkedés a színház- és mozi-termek férőhelyeit illetőleg. Csíkszereda. Saját tud. N. Jonescu megyefőnök körrendeletet adott ki az összes városok polgármestereinek és községi elöljáróságainak, hogy a színház vagy mozi-terekben nem lehet több belépőjegyet kiadni, mint amennyi a teremben levő székek és ülőhelyek száma. Az intézkedés összefüggésben áll a fővárosban a közelmúltban történt színházi tüzessel és az ilyen természetű szerencsétlenségek megelőzésére szolgál.

A nagyváradi Mezőgazdasági Kamara hivatalos terményárfolyama: buza 500, tengeri 270, széna 125—140, lóhere 160—170, lucerna 170—190, szalma 40—45 lei. Kövér sertés kilója az elmúlt hetivásáron 18—24 lei között váltakozott.

SPORT

Asztali-tenisz világbajnokság

Magyarország férfi csapata már a döntőbe jutott

Megkezdődtek az egyéni és a páros verseny küzdelmei

Londonból jelentik: Az asztali-tenisz világbajnokságok során a csapatverseny küzdelmei a befejezéshez közelednek. Magyarország 7 győzelmével már a döntőbe jutott s ott ellenfele az USA, Anglia, Ausztria körmérkőzés győztese lesz. A magyarok legutóbbi mérkőzéseiken Csehszlovákiát 5:3, Egyiptomot 5:1, Hollandiát pedig 5:0 arányban győzték le.

A magyar hölgyecsapat Belgiumot és Hollandiát egyformán 3:0 arányban győzte le, de utolsó két mérkőzését elvesztette: Csehszlovákia 3:2-re, Anglia pedig 3:1-re győzött ellenük.

A szerdai nap folyamán egyébként megkezdtek az egyéni és a páros versenyszámok küzdelmeit. A magyar versenyzők meglehetősen győzelmeket szereztek. Sárosi, Csángó, Denkő és Földi már az első mérkőzésen elvérezték s így kilsolek a további küzdelmekből. A páros mérkőzéseken a Barna—Bellák kettős jól rajtolt. Eredmények: Férfi egyes: Gárdos—Roberts (angol) 21:14, 21:14, 21:12, Sief (lengyel)—Sárosi 21:19, 18:2, 11:21, 21:19, 21:12, Házi—Baron (angol) 21:13, 21:12, 18:21, 21:16, Hendri (USA)—Földi 21:18, 23:21, 21:17, Nikolszky (litván)—Csángó 21:11, 21:14, 21:16, Haguillard (francia)—Denkő 21:7, 21:9, 17:21, 21:16, Bellák—Hussein (iraki) 21:2, 21:12, 21:12.

Férfi páros: Hardman, Rosen (angol)—Csángó, Sárosi 21:15, 21:17, 21:10, Barna, Bellák—Agopof, Bedock (francia) 21:15, 21:13, 21:13, Barna, Bellák—Bergmann, Göbel (osztrák) 21:18, 21:13, 21:15.

Londonból jelentik: Az asztali tenisz világbajnokság mérkőzései a férfi egyes versenyekkel tovább folynak. A Corbillion serlegért folytatott hölgy csapatversenyt a csehek nyerték meg hét győzelemmel. A magyar hölgyek öt győzelemmel az ötödik helyen végeztek.

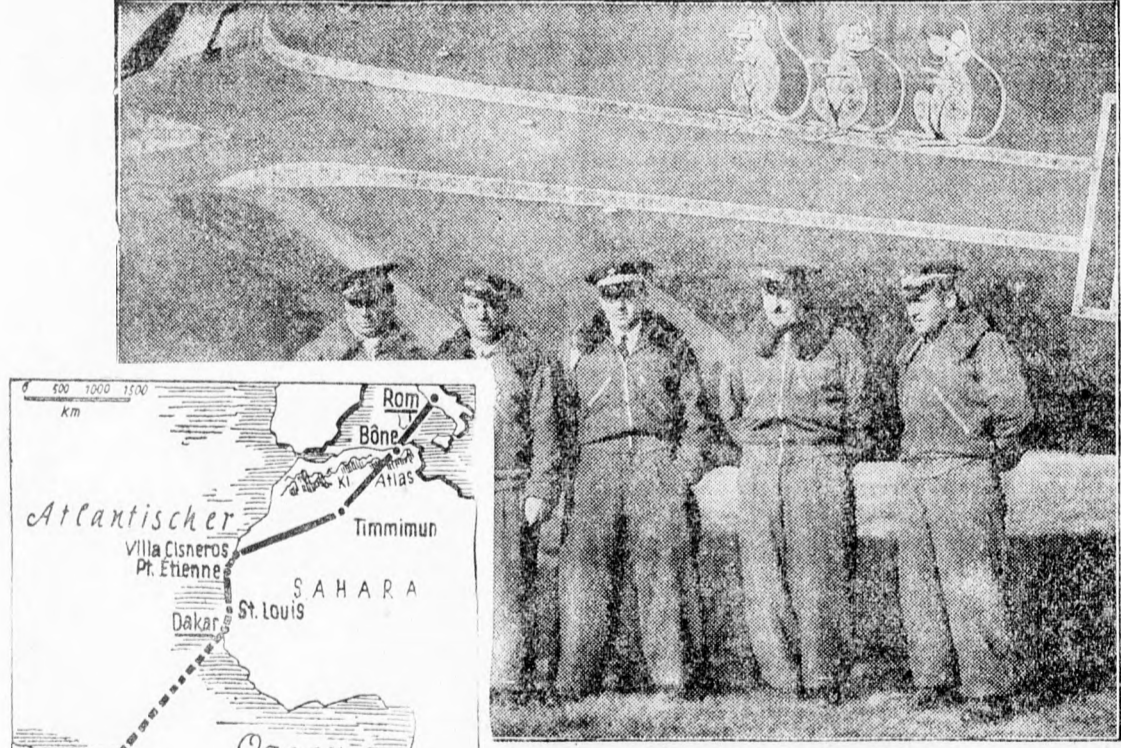
Marosvásárhelyen rendezik meg Erdély ökölvívó bajnokságait

Marosvásárhelyről jelentik: Az ökölvívó szövetség rendelkezése szerint Erdély ökölvívó bajnokságait január 29-én és 30-án rendezik meg Marosvásárhelyen. A bajnoki versenyekre eddig a KKASE, MTE Marosvásárhely, Soimii Nagyszében, Box-Ring Nagyszében és a brassói IAR és Stadion neveztek be. A KMSC és a Jiul hianyos egzésükre való hivatkozással nem tudják elküldeni versenyzőiket a bajnoki küzdelmekre. A mérkőzések január 29-én este 9 órakor kezdődnek az előmérkőzésekkel, majd 30-án délután 5 órakor folytatják azokat, a döntőjellegű küzdelmekre vasárnap este 9 órakor kerül sor. A versenyeket ünnepélyes díjkiosztás és társasvacsora fogja követni.

MAJUS ELSEJÉIG BE KELL FEJEZNI A NEMZETI A-LIGA TAVASZI FORDULÓJÁT. Bucurestiből jelentik: A nemzeti ligák intező bizottsága legutóbbi ülésén kijelölte az A-liga tavaszi fordulójának időpontjait. Eszerint a mérkőzéseket február 27-ikén, március 6-ikán, 13-án, 20-án, április 2-án, 10-én, 17-én és május 1-én játsszák le a csapatok, míg a két csoportgyőztes egymás közötti döntő mérkőzéseire május 15-én és 22-én kerül sor. A nemzeti A-liga tavaszi fordulójának korai befejezését az indokolja, hogy Románia csapata, mint ismeretes, résztvesz a labdarúgó világbajnokságon is, melyre a válogatott csapatnak szüksége van előkészületi időre.

Elindult a montecarlói autós csillagtúra mezőnye. Bucurestiből jelentik: A montecarlói autós csillag-túra mezőnye kedden éjjel 11 óra 53 perckor indult el Bucurestiből. Mindössze öt kocsi indult a román fővárosból, melyek a következők: Stella Zegorna—A. Mazurek, Lengyelország; Chevrolet kocsi; Colceag—Capatana, Románia; sportkocsival; Formanek, Csehszlovákia, Aero-kocsival; Traian Scurtu, Románia, sportkocsival; és dr. Titu Maniaticide, Románia, Fiat-kocsival.

Magánosok is 50 százalékos kedvezményvel utazhatnak Gyergyószentmiklóásra. Bucurestiből jelentik: A CFR vezérigazgatósága január 23. és február 5-ike között félúru utazási kedvezményt engedélyezett mindazoknak, akik ezen időpontban Gyergyószentmiklóásra utaznak az országos műkorcsolyázó bajnokságok megtekintésére. A jegyeket az indulási állomáson kell megváltani, azokat Gyergyószentmiklós állomás lebélyegzi és ugyanazzal a jeggyel díjtalanul lehet visszautazni.

Akik 24 óra alatt repültek Rómából Rio de Janeiroba.

Megírtuk, hogy Bisoe olasz ezredes és Mussolini Bruno hadnagy (képünkön középen áll) „Zöld egerek” nevű gépükön 24 óra alatt tették meg az utat Rómából Rio de Janeiroba. Térképünkön a berepült ut jól megfigyelhető.

Színes pósta

*

A világ leggazdagabb asszonya megundorodott a fényűző életmódtól. New Yorkból jelentik: Cromwell Doris Duke, a világ leggazdagabb asszonya, aki atyjától, a dohánykirálytól ötvenmillió pengőt kapott születésnap ajándékként, kijelentette, hogy megundorodott a fényűző életmódtól és szociális reformoknak és a nép létszínvonalának emelésének szenteli életét. Mialatt newyorki pompás palotájában a legfelső négy száz pezsgős lakomával ünnepelte születésnapját, a milliomos nő titkon kilopódozott lakásából és a város legsötétebb nyomorlanyját kereste fel, ahol számos nyomorgó családot látogatott meg és nagy összegeket osztott szét. Jelenleg Nyugat-Virginia nyomorsújtott bányavidékét utazza be és a bányászok életét tanulmányozza.

Idült szembajok gyógyítása ketogénikus étrenddel. Londonból jelentik, hogy az ottani megyetani kórházi bizottsága jelentette, hogy a tanács szemészeti körében kísérletek folytak idült szembajoknak ketogénikus étrenddel való gyógyításával. Az étrend több zsírt és kevesebb szénhidrátot tartalmaz a rendes táplálkozásnál.

Győzött Skóciában a kötötűpárt. Londonból jelentik: A skóciai Perth megye iskolaügyi tanácsa hosszú és szenvedélyes vita után tizennégy szavazattal kilenc ellen továbbra is fenntartotta a harisnyakötés oktatását, mint kötelező tantárgyat az elemi iskolák fű-osztályaiban. A vitára az adott okot, hogy egy atya kivette nyolcéves fiát az elemi iskolából azzal az indoklással, hogy a kötés oktatásával lányossá nevelik. A vita során több bizottsági tag Skócia ősi hagyományaira hivatkozva azt állította, hogy a kézimunkaoktatás elpuhítja és nőiessé teszi a fiúkat. A „kötötűpárt” bajnokai hivatkoztak arra, hogy a kézimunkaoktatás legszébb darabjait ismert nevű katonatisztek készítették, akiknek férfiasága iránt nem lehet a legcsekélyebb kétség sem.

A sokgyermekes apák szövetségét alakították Rómában. Rómában a fasiszta párt kebelében megalakult a sokgyermekes apák szövetsége. A szövetség elnöke Giacomo Borghese herceg lett, akinek nyolc élő gyermeke van, alelnök Alberto Santa Maria lett, akinek tizenkét gyermeke van. A szövetség igazgatóbizottsága tíz tagjának összesen 110 gyermeke van.

Felrobbant egy tó. Londonból jelentik: Az újskóciai Pictou melletti tó tüköztáros körülmények között felrobbant. A környékbeli lakosság állítása szerint ágyúörgésszerű robaj hallatszott, majd harminc méter magas víz- és füstoszlop lövelt a magasba a tó tükéből és óriási hullámok sepertek végig a tó partját. A tudósok azt hiszik, hogy a rejtélyes tűneményt a tóba zuhant izzó meteor idézhette elő.

Repülő vasúti vonalakat építenek Braziliában. Rio de Janeiróból jelentik: Braziliában rövidesen megépítik az első repülő vasúti vonalat. A vonal igen magas állványokra erősített egyetlen vezetősímből fog állni, mely fölött óriási utasszállító repülőgépek repülnek. A repülőgépeket hatalmas drótkötélrel a sínre futó vezetőkészülékhez erősítik.

Négy lábú tenorista. Londonból jelentik, hogy az ottani ölebkiallításban bemutatták az éneklő kutyát, „Bertie”, a két éves kínai selyempincsi Hindley Taylor tenorista tulajdona. Addig próbálta gazdája hanggyakorlatait utánozni, míg annyira fejlesztette énekhangját, hogy egy teljes skálát tud fel- és lefelé énekelni. A négy lábú tenorista rövidesen világszerte hangversenykörútra indul.

Szenzációs ajánlat!

Ingyen szállítjuk az első tartály „Aragaszt” minden új fogyasztónak f. év január 15-31 között.

Oradeai képviselet:

KOMLÓS TESTVÉREK

Str. Nicolae Iorga No. 13. — Telefon: 372.

NEM HIANYOZHAT EGY HAZTARTASBÓL SEM

ARAGAZT

Nem fizetnek kereskedelmi adót a mezőgazdák, ha saját termékeiket árusítják

Temesvárról jelentik: Vitás kérdés a kincstár és a gazdák, elsősorban pedig a szőlőgazdák között, hogy van-e helye a kereskedelmi adó kivételének, ha a gazda külön e célra létesített raktárban vagy üzlethelyiségben saját termékeit árusítja. A bíróság egy ízben már úgy döntött, hogy ilyen esetekben a kereskedelmi adó kivételének helye nincs, az egyenes adókról szóló törvényt is így egészítették ki, azonban a kincstár továbbra is kereskedelmi adót vetett ki ilyen esetekben. Tegnap foglalkozott a temesvári törvényszék Weissmandel

Henrik dr tomnatici szőlőnagybirtokos ügyével, aki gazdaságának borait egy temesvári lerakóban árusítja és aki megtámadta a kincstári kivételt. Weissmandel dr érdekeit Capetianu Nicolae dr ügyvéd képviselte, aki a törvényes rendelkezésekre való tekintettel elvi döntést kért az ügyben. A bíróság helytadott Capetianu dr érvelésének, megsemmisítette a kereskedelmi adó kivételét és kimondta, hogy a mezőgazdát saját termékeinek árusításáért akkor sem lehet kereskedelmi adóval terhelni, ha az eladás nem gazdasági telepen történik.

Megyeszékhelyek szerint megszabták a lámpa-petróleum és a só legmagasabb árait

A parasztpamutot mentesítették a fogyasztási és forgalmi adó alól

Bukarestből jelentik: A pénzügyminisztériumban megtartott értekezlet után megküldték a Monitorul Oficialnak közlés végett a fogyasztási cikkek olcsóbbításáról szóló rendeletet, amely a következőket tartalmazza:

A lámpába használt petróleum fogyasztási illetékét 1 lej 50 baniról 1 leire szállítják le. Minden más célra használt petróleum fogyasztási illetéke 150 lei, a mezőgazdasági motorok, traktorok és a vámmalmok szükségletét fedező denaturált petróleumé pedig 50 bani. Ha az 1 lejrel illetékezett petróleumot lámpa helyett másra használják, a büntetés első ízben 50 ezer lei és az illetékkülönbözöt tízszerese, megismétlődés esetén pedig 200 ezer lei, tízszeres illeték és az illető vállalat egy havi bezárása.

A földművesek házihasználatára mentesítettek a fogyasztási és forgalmi adó alól évi 7 millió kilo parasztpamutot és 3 millió kilo pamutfonalat. Ennek a mennyiségnek a behozatalához előzetes pénzügyminiszteri engedély kell és a vámdeklaráción fel kell tüntetni, hogy az áru házihasználatra megy. A minisztérium ellenőrzi, hogy a pamutot és fonalakat tényleg rendeltetének megfelelően használták-e fel.

A rendelet után megállapítja a lámpába való petróleum árát minden egyes megyeszékhelyre. A megye egyes helyiségeire vonatkozólag az előjáróságok szabják meg a maximális árat, a megyeszékhelybeli ár alapján tekintetbe véve a szállítási költségeket s az esetleges helyi községi illetékeket. A maximális árak:

Bukarest különként 3.18 lei, illetve 2.50 lei, Ploesti 3.12 és 2.50, Maramarosziget 4.03 és 3.50, Szatmar 3.95 és 3.50, Beszterce 3.83 és 3.50, Des 3.80 és 3.50, Zilah 3.83 és 3.50, Marosvásárhely 3.73 és 3.50, Torda 3.73 és 3.00, Kolozsvár 3.78 és 3.35, Nagyvárad 3.89 és 3.50, Csikszereada 3.49 és 3.00, Székelyudvarhely 3.59 és 3.00, Sepsiszentgyörgy 3.38 és 3.00, Brassó 3.32 és 3.00, Fogaras 3.45 és 3.00, Segesvár 3.54 és 3.00, Dicsőszentmárton 3.70 és 3.00, Nagyszeben 3.59 és 3.00, Gyulafehérvár és 3.00, Déva 3.74 és 3.00, Arad 3.87 és 3.50, Temesvár 3.88 és 3.50, Oravica 3.95 és 3.50, Lugos 3.84 és 3.50.

Az ipar- és kereskedelemügyi minisztérium egy másik rendelete kötelezi a petróleumfinomítókat, hogy a feldolgozott kőolaj arányában belső fogyasztásra lámpába való petróleumot szállítsanak 2.50 leies áron, az finomítókazán. Ez az ár január 25-től érvényes.

A rendelet végül a só maximális áráról intézkedik. Amely helységben az állami jövedékek lerakata van, vagy felhatalmazással rendelkező magánlerakat, ezeknél a só ára különként 2.70 lei, a viszonteladónál pedig 3.40 lei. Más helyen és vidéken a só maximális árát ennek alapján a szállítási költségek és normális viszonteladói haszon figyelembevételével, az előjáróságok állapítják meg.

A rendeletben foglalt összes maximális árak, mint a lapok jelentik, már kedden, mikor a hivatalos lap közli a rendeletet, életbe lépnek.

LEGUJABB

A német birodalmi katolikusok részvétele az eucharisztikus világgyűlésen

Bécsből jelentik: A „Neue Freie Presse” csütörtöki számában berlini jelentést közöl, mely szerint még nincs döntés a német katolikusoknak a budapesti eucharisztikus kongresszuson való részvétele tárgyában. A lap tudósítójának berlini hivatalos helyen hangzottak, hogy hamis az a beállítás, mely szerint

a németek részvételét a kongresszuson nem tartanák kívánatosnak. A legközelebb kiadandó hivatalos rendelet intézkedik arról, hogy a németek részére milyen mértékben és formában engedik meg a kongresszuson való részvételét.

Bethlen István gróf volt magyar miniszterelnök a zsidó-kérdésről, a Berlin—Róma-tengelyen nyugvó magyar külpolitikáról és a Goga-kormányról

Hírlapi beszélgetés a Berliner Tageblatt-ban

Berlinből jelentik: A „Berliner Tageblatt” gróf Bethlen István nyilatkozatát közli Magyarország bel- és külpolitikájáról és az időszaki kérdésekről. Belpolitikai vonatkozásban igen érdekes a zsidó kérdéssel tett megállapítása magyar vonatkozásban.

— Ez jelentékeny gazdasági és társadalmi probléma — mondotta Bethlen — mely egész Közép-Európa és Dél-Európa politikai, életét mozgatója nálunk azonban a legnagyobb körülményekkel oldando meg a zsidó kérdés. Kétségtelen, hogy van ilyen kérdés Magyarországon, mert nálunk az ipar, kereskedelem és a bankok nagyrésze nincsen keresztény kézben. Másrészt azonban a magyar ember a világháború kitöréseig nagyon keveset érdeklődött a modern gazdálkodás iránt. Az évek során, miközben a magyar ifjuság átterelődött a gazdasági ágazatokra s elsajátította az arra irányuló képzéseket, egyre több lesz azoknak a száma, akik vállalkoznak rá, hogy fokozatosan megtöltsék keresztény elemekkel a gazdaságokat, természetesen a magángazdaság alapján. Mi tehát

ezt a kérdést a magunk módján, a saját törvényeink keretében, evolúciós formában kívánjuk megoldani. Mindezeknek a szociális kérdéseknek rendezése közben Magyarország, amely átzenvedte a kommunista erőszak uralmának rémségeit, kénytelen lesz a magántulajdon alapvető elvéhez, mint az európai társadalmi rend alapzatához ragaszkodni és sohasem lesz szabad azt megrendíteni.

Bethlen ezután a király-kérdésről beszélt és hangsúlyozta, hogy az jelenleg nem időszerű.

A kisebbségi kérdés tekintetében Bethlen István gróf hangsúlyozta, hogy azt az önrendezési ígérettel szembe kell mérni.

A továbbiakban a magyar külpolitika irányáról nyilatkozott Bethlen, a német lap munkatársának.

— A magyar külpolitika — mondotta — akármennyire is igyekszik minden állammal, amely arra hajlandó, jó viszonyban élni, a Berlin—Róma-tengelyen nyugodni. A római jegyzőkönyvek aláíró hatalmainak budapesti tanácskozása a levilágosabban kimutatta az észak-déli tengelynek, a kommunistaellenes szövetségnek és Franco Spanyolországának európai értékét. Megemlítendő, hogy eddig is

Magyarország minden félreértést kizáró módon elutasította magától egy a belföldön, mint külpolitikai viszonylatban a népfrontszerű törekvéseket

Végre Bethlen, főleg román viszonylatban a népek egymásutánilagáról a következőket mondotta.

— Románia, azóta, hogy Goga lépett kormányra, erősebben foglalkoztatja az általános érdeklődést. Az csak természetes volt, hogy a budapesti konferencia ehhez a kérdéshöz is hozzájárult. Aki tisztán látja a helyzetet, nem hagyhatja figyelmen kívül, hogy

a közeneurópai politika egyik döntő pontja a román—magyar viszony.

— A mi számunkra a Romániában élő magyar honfitársak sorsa első helyen áll. Ha Goga hajlandó lesz a román kisebbségi politikában komoly fordulatot előidézni, akkor bizonyára sok mindenről lehet majd velünk beszélni. Nagy általánosságban azonban közölni látszik az ora, amikor erre a rendfenntartó, megújuló erőre törekedvén, mely az észak-déli tengelyből indul ki, végzettségére hozzájárulunk, hogy egészséges gazdasági életet teremtsünk Közép-Európában. Németország, Olaszország, Lengyelország az Istenben boldogult Tardieu-terv öt állama és Bulgária egyszer mégis egymásra fognak találni, hogy szorosabb gazdasági közösséget alkosthassanak.

Sztrájk a Népszövetség ellen

Jeruzsálemből jelentik: A Népszövetség új ülésének megnyitása alkalmából az alexandrettei szandzsák török lakossága általános sztrájkba lépett.

A párizsi herceget kiutasították a nemzeti Spanyolországból?

Gibraltárból jelentik: Az „United Press” megbízható forrásból nyert értesülésre hivatkozva jelenti, hogy Franco tábornok kiutasította Xaver Bourbon párizsi herceget, aki azért kereste fel, hogy Spanyolország végleges államformájáról tárgyalásokat folytasson vele. Xaver Bourbon párizsi herceg tudvalevőleg léta királyné testvére.

Titkos rádióállomás propagandája Stalin uralma ellen

Varsóból jelentik: Lengyel lap moszkvai jelentése szerint egy hét óta talpon van az egész GPU és titkos rövidhullámú rádióállomást figyel, mely éjszakánként trotszkista propagandát űz. A rádió Trotszkij nevében arra szólítja fel a vörös hadsereg katonáit, hogy fegyveres fölkeléssel vessenek véget Stalin uralmának. A szovjet kormányt főként az nyugtalanítja, hogy a rádióknak hihetetlenül jó értesülései vannak a legszigorúbban titkosított belső szovjetországi eseményekről.

Két súlyos szerencsétlenség a montecarlói nemzetközi csillagturán

Budapestről jelentik: A montecarlói nemzetközi csillagtúra során két szerencsétlenség is történt Bulgáriában. Az egyik Szófiában történt, a miniszterelnökségi palota előtt. Habiszki lengyel versenyző gépével teljes sebességgel haladva összeütközött egy bérkocsival. A lengyel urvezető sértetlen maradt, a bérkocsis vezetője életveszélyesen megsérült. A második szerencsétlenség Dzumaja közelében történt. Molinari olasz versenyző gépkocsija árokba zuhant és teljesen tönkrement. Ő maga nem sérült meg. A csillagtúra résztvevői egyébként csütörtök délután futnak be Budapestre.

Megoldódott a börzöncei rejtélyes haláleset ügye

Cukor helyett arzénport szórta az ételbe és ez okozta a kettős halálos esetet

Nagykanizsáról jelentik: Jelentettük, hogy Börzönce gyanús körülmények között meghalt Zoltán Margit, a község husz éves tanítónője, majd takarítónője, Mária Simonné. Kettős halálos tragédia rejtélye most megoldódott. Megállapítást nyert, hogy Zoltán Margit arzénport szedett be, hogy kiirtsa a lakásán levő patkányokat. A megmaradt arzénport egy papirzacskóba csomagolva, az éléskamrába vitte. Később megkezdte a takarítást, és a takarítónő, Mária Simonné a haláleset napján cukornak nézte és ételt izesített vele. A takarítónő gondatlansága így mindkettőjük halálát okozta.

Apróküldetések

Egy szó ára 3 lel, vastag betűvel 6 lel. „Cím a kiadóban” még további 10 lel. Alláskeresőknek 33% kedvezmény. Legkisebb hirdetés díja 30 lel. Első szó mindig vastag betűvel lesz szedve. —

Adás-vétel

Antik íróasztal
eladó. Nagyvárad, Str. Bucureștilor (v. Kanonok-sor) 19. szám.

1 szmoking
középterműre eladó. — Nagyvárad, Nicolae Jigă (v. Lukács György) utca 50. szám.

Eladó
jutányos áron egy használt, de jókarban levő „Singer” varrógép. Megtekinthető: Nagyváradon, Bdul Bucureștilor (v. Káptalan-sor) 9. szám alatt.

Eladó
4 hold 601 □ 61 prima szőlő felszereléssel. Értekezni dr. Lenkeynél, Diószegen.

Alkalmazás

Katolikus kis lányt,
mindenesnek felveszek. Arvák előnyben. Nagyvárad, Oltenia (v. Csengeri) utca 2. szám.

Jól főző,
szolid nő keres jó bánásmódot mellett Kolling Árpád főmérnök, Valea lui Mihai (Ermihályfalva), Jud. Salaj (Szilágy-megye).

Készült a Szent László-nyomda Rt. környelgőzetében. Oradea, Str. Regele Carol II. No. 5.

Lakás

3 szobás
fürdőszobás lakás mel-lék helyiségek és magános nagy szoba azonnal kiadó. Nagyvárad, Str. I. G. Ducea No. 23. (volt Sal Ferenc-utca.)

Szerényen bútorozott
kis szobát keresek. Jó házikosztalt, lehetőleg a központban. Címeket a kiadóhivatal továbbítja.

Ulcái
szép bútorozott szoba azonnal kiadó. Nagyvárad, Parcul Carmen Sylva (Schlauch-tér) 6.

Kétszobás,
üvegverandás lakás kiadó azonnalra. Nagyvárad, Str. Mihail Sorbul (v. Széles-utca) 23.

Különféle

Harmonia
jeligére levél van a kiadóban. Kérjük a címet tudatni.

Kereszthuro rövid
zongora bérbeadó. — Nagyvárad, Str. Pasteur (volt Kórház-utca) 27. szám.

Kioldvasott
ujtságot és folyóiratokat kérünk kórházi betegek részére. Leadható a kiadóhivatalban.